

Illstreret Tidende.

Nr. 472.

Udkommer hver Sondag.

→ Kjøbenhavn den 11. October 1868. ←

2 Kvarteret.

[10de Bind.

Indhold.

Dronning Isabella II af Spanien. — Manchesterne, af B.—h. (Fortsat.) — Kroningen ved Bæltvær. — Carljohans-Baden i Christiania, af T. — Premiestedningen i Stockholm. — Rubbens. Et Reiseintresset af Gg. — Sammenstyrningen af Eutins Palauus. — Tilsag: Ugens Politik. — Befriendtgørelser.

Dronning Isabella II af Spanien.

Der er forløbet femogtredive Aar, siden Dronning Isabella besteg Spaniens Throne, og selv er hun ikke synnerlig ældre, idet hun den 10de ds. fyldte sit otteogtredive Aar. Hendes Regering har været en lang Række af Ulykker for Spanien, en Kjæde af Borgerkrige, Statscoup og Revolutioner; men den første Periode, for hvilken Ansvaret ikke hviler paa hende, var dog, trods alle de Videlser, som det spanske Folk gif igennem, den lykkelige i hendes Regeringstid, fordi hendes Undersætter nærværende Haab om at gaae en lys og glædelig Fremtid insinde, naar det først var lykkedes at befæste hendes Throne. Isabella skulde ikke have besteget Thronen efter den bestaaende Arvelov, som var agnatisk, og det var denne Forandring i Thronfolgen, der medførte, at hendes Regering indviedes med en langvarig Borgerkrig. Efterat hendes Fader Kong Ferdinand VII for tredie Gang var blevet Enkemand, uden at han i noget af disse Egteskaber havde faaet Børn, giftede han sig i Aaret 1829 for fjerde Gang med Prinsesse Marie Christine, en Datter af Kong Frantz I af Neapel, og da han til Udsigt til Livsarvinger af dette Egteslab, ophævede han i 1830 den hidtil bestaaende Arvelov, ifølge hvilken hans Broder Don Carlos skulde have besteget Thronen. Denne Forandring foretoges med Samtykke af Cortes, som allerede for flere Aar tilbage havde opfordret Kongen til at foretage Stridt, som udelukkede Don Carlos fra Thronen, fordi denne havde gjort sig forhadt af Folket ved sin Forkærlighed for Geistigheden og sin despotiske Charakter. Don Carlos negtede imidlertid at give Aftald paa sin Arveret, og han optraadte allerede i Broderens levende Live saaledes, at en Borgerkrig med Sikkerhed kunde forudsættes. Ved Kong Ferdinands faa Aar efter indtraadte Død, den 29de September 1833, plantede Don Carlos virkelig ogsaa strax Oprørssfanen, hvilket han selv kaldte at gibe til Baaben for sine legitime Retigheder, og de absolutistiske Hoffer vare heri ganske enige med ham; thi han var for dem den lovlige Konge, medens de negtede at anerkjende Isabella.

I de syv Aar, medens Borgerkrigen varde, stredes Landet af Enkedronning Christine i Overensstemmelse med den før Ferdinand VII's Død trufne Bestemmelse

om Regentstabet, og det var ligeledes hende, som skulde lede den unge Dronnings Opdragelse. Det gamle Ordsprog, at Mælet ikke falder langt fra Stammen, der vidner om en rodfestet Kro paa, at moralste og umoralste Egenstaber lige saavel som physiske Fortrin og Mangler ofte gaae i Arv fra Forældre til Barn, slog ialtfald til her. Begge de to Damer, under hvis Skørteregimente Spanien til sin Ulykke har staaret i saamange Aar, have nemlig de samme Grundtræk i Charakteren: Trolosched, Bigotteri og Sandselighed, og Ferdinand VII stod ikke tilbage for sin Gemalinde, idetmindste hvad Trolosched og Bigotteri angaaer; men for hans Bedkommende måa dog bemærkes, at han temmelig almindeligt blot i reent juridisk Forstand betragtes som Isabellas Fader. Der kan ingen Tvivl være om, at Enkedronningen kun var lidet tilfældet til at veilede sin Datter, om hun ellers personligt befattede sig hermed, hvad enten man seer hen til det Eksempel, som hun gav, eller til de Grundsetninger, som hun hyldede; men

hun blev allerede tidligt stift fra Isabella, idet Espartero i 1840 twang Christine til at forlade Spanien, gjorde sig selv til Regent og gav den unge Dronning en Formynder, som skulde tage sig af hendes Opdragelse. Denne Ordning varede imidlertid kun et Par Aar, og det er desuden et stort Spørgsmål, om den spanske Etifikette, der vedblev at have et fuldstændigt antilveret Præg, tillod Nogen udenfor Hoffsels første Kredse at føre et såd stadtigt Tilsyn med Dronningen, at der kunde sves nogen varig Indvirking paa hele hendes Landsretning. Hun har efter al Sandsynlighed faaet en occidentalisk Serailopdragelse, der koalte hendes gode Anlæg, bibrugte hende de overdrevne Forestillinger om hendes Ufeilbarhed overfor alle Andre end Strifefaderen og fyldte hendes Hoved med alle de forstredede og bigotte Ideer, som førte til hendes Undergang. Man seer idetmindste ofte den Anskuelse fremsat, at en slet Opdragelse væsentlig er Skyld i de sorgelige Egenstaber, som hun lagde for Dagen, da hun selv overtog Regeringen, idet man snarere havde udvillet hendes slette Tilbejeligheder end lagt Baand paa dem. En Correspondent til "La Gironde", et fransk Blad, der er i allerhøieste Grad ugunstigt stent imod Dronning Isabella, var Bidne til hendes Ankomst til Frankrig og skriver i den Anledning: "Jeg havde ofte hørt tale om Udtrykket i hendes Ansigt, og jeg maa tilstaae, at jeg ikke ventede at finde det saa ødeligt, som Tilfældet er. Jeg stal ikke her dovere ved denne ulykkelige Kones politiske eller private Fejl, men jeg vil bestandigt have den Overbevisning, at hvis hun havde levet i andre Omgivelser, vilde hun ganske anderledes have baaret det Scepter, som hendes Folk havde betroet hende, et Scepter, der dræppede af Borgerkrigens Blod, og som hun ved sin Bortgang efterladet endnu blodigere. Hendes Dine vare røde af en sovnlos Nat og af de i de sidste Dage udgydte Zaarer, saa at det ikke var muligt for mig rigtigt at gøre deres fulde Udtale; men hendes Træt robede en ganske ualmindelig Energi trods den stærkt udprægede Sandselighed, som Underlæben gav dem. Det var klart, at den sidste Tids Begivenheder havde gjort et stærkt Indtryk paa hende, men hun saa ingenlunde modløs ud."

Hvoruden en daarlig Opdragelse kan endnu til Undskyldning for Dronning Isabella anføres et højt ulykkeligt Giftermaal. Der er kun forløbet en Snees Aar, siden dette Giftermaal fandt Sted, og dog vare Forholdene dengang saa forskellige fra de nuværende, at det behandles som et overordentligt vigtigt Anliggende og satte alle Cabinetterne i Bewegelse. Frankrig, hvor Guizot under Louis Philippe ledede de udentrigste Anliggender, ønskede at give hende en orleansk Prinds til Egtesfælle; men Guizot vovede ikke at gjøre det, da det kom til Stykket, fordi

Dronning Isabella II af Spanien.

han frygtede for at støde England altfor stærkt for Hovedet, og han lod sig da nse med at tilveiebringe en Forbindelse imellem Louis Philippe's yngste Søn, Hertugen af Montpensier, og Dronningens Søster, Infantinde Louise. Til Gjengjeld for denne Indremmelse, som dog langtfra tilfredsstillede England, fordrede Guizot imidlertid, at Isabella ikke maatte giftes med en fremmed Prinds, og som Øffer for denne antikverede Politik blev den unge liofritte Dronning smeddet sammen med sin Eccler, Don Francisco de Assisi, en solle Stakke, der næsten var blevet idiotisk af Bigotteri og hverken kunde sve nogen Indsydelse paa sin unge Hustrues Venkemaade og Charakteer, eller staar hende bi med Raad under de store politiske Vanskeligheder, som den nylig besættede Throne endnu havde at overvinde. Dette Gistermaal havde til Følge, at Favoritvæsenet fik Indpas i det Kongelige Slot, og det gik fortætlig sammen med det stadigt tiltagende Bigotteri, idet Dronningen ideligt følte Krang til at gjøre Bod for sine Synder og modtage Kirkens Absolution. Angivelserne om Favoriternes Antal lyde næsten utrolige. Viist er det, at de ideligt stiftede; men Grunden til, at Isabella ikke engang i dette Forhold kunde vinde Stadighed, maa dog maaest mindre sages i en fuldstændig moralst Forbærvelse hos hende, end i hendes altsommaende geistlige Omgivelsers Frygt for, at Nogen skulle faae Herredomme over hende paa deres Bekostning. Saasnart det viste sig, at en Favorit svee Indsydelse paa Dronningens Beslutninger i politiske Anliggender, blev han nemlig hurtigt fjernet, og en Efterfolger præsenteredes for at slukke Sorgen, der isvrigt paa ganske faa Undtagelser nær var yderst kortvarig. Trods alle disse mislige Forhold gif det dog nogenlunde godt i Begyndelsen af Isabellas Regering. Hun var ved Omstændighedernes Magt blevet nøse knyttet til det liberale Parti; det var dette, som havde oprettholdt den vakkende Throne og udgydt sit Blod for hende, medens de Reactionaire og de Clerikale havde kæmpet imod hende. Jo mere Mindet om Borgerkrigen afblegedes, og jo fastere Thronen blev, desto mere aabenbart hyldede Isabella imidlertid de Principer, i hvis Navn Tilhængerne af hendes overvundne Onkel havde grebet til Vaaben imod hende. Hun bæsnede de Mænd, som havde kæmpet for hende, med den største Utaknemmelighed, forrådte dem og sammensvor sig imod dem, naar hun nødfagedes til at tage imod deres Ejener, medens hun anbragte flere af de mest ubprægede Carlister i høje Stillinger. Naar Spanien havde et Ministerium, som hun havde sammenstillet efter sit eget Hoved, blev det regeret med den største Vilkaarlighed og hjemført af den vildeste Reaction. Evang Cortes hende til at omgive sig med liberale Minister, var det ikke med dem, men med Hofcamarillaen, at hun raadforte sig, og alle deres Forsteg modte Uvillie eller bestemt Modstand.

Omtrent i Midten af hendes Regeringsåld indtraadte der et Omstlag, som kunde have frest hende, naar hun havde havt det rette Blit for den Kare, hvori hun soevede, og var gaact i sig selv. Det var, da O'Donnell i 1854 i Forening med flere andre Generaler, hvoraf nogle ogsaa havde spillet en Rolle i den sidste Revolution, styrte det reactionære Ministerium Sartorius og twang Dronningen til at folge et andet Regeringssystem. Det havde staat i O'Donnells Magt at styre hende fra Thronen, men han gjorde det ikke, og hun lovede paa det høitidelige, at hun fra nu af vilde regere som constitutionel Dronning, hvilket koste hun til sin egen Forbærvelse brød, saasnart hun ustraffet troede at kunne gjøre det. I to Åar var O'Donnell, først som Krigsminister og derefter som Conseillerpresident, Sjælen i Regeringen, sjældt Espartero længe havde Sæde i den, og da han efter den Tids Forløb havde tilveiebragt nogenlunde faste Tilstande, lod Dronningen ham vide, at hun ikke længere havde Brug for hans Ejener. Ved den Audiens, som O'Donnell i den Anledning havde hos Isabella, yttrede han nogle Ord, hvis Sandhed paa en flaaende Maade har bekræftet sig. „Sennora,” sagde han, „tænk nse over, hvilken Bei De staar i Begreb med at staar ind paa; den fører til Absolutismen, og fra Absolutismen til Revolutionen. Jeg taler ikke for mig selv; thi jeg har Alt, hvad et Menneske kun kan ønske. Jeg er rig, jeg er Greve, jeg har næst det militaire Hierarchies høieste Trin; men jeg taler for Dem, i Deres Interesse. Historien vil være retfærdig imod mig og give mig det Vidnesbyrd, at jeg ved min Virksomhed i den sidste Tid har gjort mig fortjent af Thronens Sag. Troer De, Sennora, at De i et vanskeligt Dilem vil finde Venner som de Mænd, af hvilke det nuværende Cabinet bestaaer?” Den Mand, der talte saaledes, er for ikke længe siden død i Landstyggtighed. Han kom gjentagne Gange til Roret igjen, men han kunde ikke holde sig, da Dronning Isabella kun betragtede ham som et Nødanker. O'Donnell er blevet stærkt angrebet, fordi han holdt Spanien i stramme Estiler; men han havde ialtfald et System, han var en god Patriot og nærede et brændende Ønske om at hæve sit Hædreland op af dets Hornedrelse. Det taler i hoi Grad til hans Fordeel, at Napoleon III indstændigt tilraadede Dronningen at sege sin Siste hos ham; men trods denne Unbefaling var han, ligesaa lidt som andre Statsmænd, der havde faste Ansluerter

og bestemt Willie, istand til at holde sig. Isabella havdede netop Alt, hvad der satte Grænder for hendes Luner og Vilkaarlighed, hvad enten Modstanden kom fra en energisk Personlighed eller fra et ministerielt Program. Der var kun to Maadgivere, til hvilke hun laante Øre, og begge øvede den ulykkelige Indsydelse paa hende. Den ene var Jesuiten Claret, som stadigt stirrede op imod Himmelnen og ydmigt forsvirkede, at han ikke bestættede sig med denne Verdens Anliggender, sjældt han indsatte og afsatte Ministerier; den anden, Nonnen Patrocinio, der for endel Åar siden blev overbevist om et plump Bedrageri, idet hun opspændt det Eventyr, som fæld i Spanien var for stærkt til at kunne finde Tiltro, at hun paa en mirakuleus Maade havde faaet den „hellige Tomstues syv Bunder” paa sit Legeme. Der blev forstaget en Lægeundersøgelse, som constaterede Bedrageriet, og efterat hun selv var gaaet til Bekendelse, underlaistedes hun en streng Klosterstraf; men desvagter vedblev hun at være Isabellas fortroligste Veninde.

Da O'Donnell sidste Gang kom til Roret, sikrede han sig et Dictatur, men fun midlertidigt og med Kamrenes Samtykke. Hvorvidt det virkelig var nødvendigt, at han satte denne overordentlige Foranstaltung igjenem, har der hersket meget delede Meninger om; men viist er det, at der herved banebes Bei for den voldsomste Reaction, som Spanien nogensinde er blevet hjemført af. Der udbrod Raatten imellem den 21de og 22de Juni 1866 en Opstand i Madrid, og da O'Donnell fuldstændigt havde undertrykt den, viste Isabella sig atten i det gamle Lys; hun talte O'Donnell for hans Ejencse og lod Narvaez danne et Ministerium. Den overordentlige Magt, som O'Donnell midlertidigt havde sikret Kronen for at benytte den paa sin Maade, kom saaledes i andre Hænder, og den blev misbrugt paa det Skæckeligste. Isabella havde nu faaet et Ministerium efter sit eget Sind og rædede grusomt imod alle dem, som havde modsat sig Absolutismens Gjenoprettelse. Antallet af de Personer, som hun lod transportere til de canariske Øer, Philippinetne og forskellige andre Steder, angives til tretusind, hvoriblandt Deputeretekammerets President Rios Rosas og mange Deputerede, fordi de protesterede imod, at Dronningen langt overstred Grænderne for den overordentlige Myndighed, som Cortes midlertidigt havde tilstaart hende. Alle Oppositionsblade undertrykkedes, og Redacteurerne blev fastede i Fængsel eller jagne ud af Landet. Hæren blev udrenset efter en storartet Maalstof, og det blev forklynt, at fra nu af vilde enhver Modstand blive fært med alle de Midler, som stod til Regeringers Maadighed. Den Mand, som laante sit Navn til disse Boldshandler, var en Olding, der længe havde været Chef for de Doctrinaire i Spanien og under Louis Philippe stod i hoi Gunst hos sine Meningsfæller i Frankrig. Narvaez troede virkelig, at han endnu bestandigt var liberal, og forsøgte ikke nogen Lejlighed til at udtales det, en Forskrift, der naturligvis lød som Haan i den underkuede Nations Øren.

Om Narvaez kunde have oprettholdt sit System, dersom han havde levet, er et stort Spørgsmål; men viist er det, at der efter hans Død, som indtraf den 23de April dette Åar, fun hærske een Mening om, at nu havde Rædselsregimentet en Ende. Narvaez havde nemlig fra gammel Tid af den Fordeel, at han stod i Unsælse hos Hæren, og det var ikke muligt for Dronningen at finde noget Redskab, som i dette Punkt kunde erstatte ham. Hun maatte overdrage Conseillerpresident til Gonzales Bravo, en veltalende Advocat, der var almindeligt forhadt paa Grund af sit Vendekaaber og nok forstod yderligere at forbritte sine Modstandere, men ikke at holde dem nede. Isabella synes selv at have havt en Anelse om, at det snart var forbi med hendes Herredomme. Som alle Despoter fandt hun Atmosphæren i Hovedstaden trykende, og slakte om i Landet, ledsgæt af sin sidste Farvorit, Hosintendant Marfori, og det for dette Forhold aldeles uundværlige Supplement, Skrifstafaderen Claret. Hun synes i den sidste Tid udelukkende at have hengivet sig til phantastiske Planer om at komme Paven til hjælp og slappe ham hans tabte Besiddelser tilbage. Om Spaniens Anliggender bekymrede hun sig ikke, men lod Gonzales Bravo raade. Reporteringen og Interneringen af flere af Hærens mest ansætte Generaler og Hertugen af Montpensiers Udvæisning var det sidste fortvivlede Skridt, hvortil den nye Premierminister tog sin Tilsigt for at oprettholde Absolutismen, og det viste sig snart, at det fun var Galgefrist. Isabella havde i September begivet sig til San Sebastian, hvorfra hun vilde afslægge et Besøg hos Keiser Napoleon og Keiserinde Eugenie i Biarritz, og disse havde lovet, at de strax efter vilde tage til San Sebastian for at besøve Besøget. Just som disse Sammenkomster skulle finde Sted, udbrod den Opstand, der i rivende Hast forte til Dronningens Falb. Den 17de September viste Prim sig i Cadiz, og derefter erklærede Flaaden, med Contreadmiral Topete i Spidsen, sig imod Dronningen. De senest forviste Generaler fulgte hurtigt efter Prim, og hele Andalusien sluttede sig i et Nu til Opstanden. Efter faa Dages Fortid stod Marchal Serrano, en forhenværende Favorit, i Spidsen for en betydelig Styrke, hvormed han den 28de September, nogle Mile fra

Cordova fuldstændigt slog de kongelige Tropper under Marquis de Novaliches, der blev dødeligt saaret i Slaget, og den 29de erklærede Madrid sig for Revolutionen under almindelig Jubel, uden at der udgøres en Blodsdroab. Allerede den følgende Dag forlod Isabella Spanien og søgte Sikkerhed paa fransk Grund. Htere Provinser havde sikkertstillet reist imod Dronningen, og da hun drog bort, havde Bevægelsen forplantet sig hele Riget over.

Saasnart Isabella fik Efterretning om, hvad der var foregaaet i Cadiz, indsaae hun Nødvendigheden af at stille en General i Spidsen for Regeringen, og hendes Minister, som fun bekymrede sig om deres personlige Sikkerhed, vare ganste af samme Mening. De indgave med Glæde deres Dimension og toge skyndsomst Flugten til Frankrig. Dronningen tog sin Tilsigt til Brodrene Gonja og gjorde den Yngste af dem til Premierminister; men noget Ministerium kom ikke i stand. Disse Mand høre ingenlunde til Dronningens varme Venner, og de gjorde i det Høieste fun, hvad de i strengeste Forstand vare forpligtede til. I Madrid selv gjorde de intet Forseg paa at oprettholde Dronningens Myndighed, men træf strax efter Novaliches' Nederlag et Forlig med Revolutionens Ledere. Havde Dronningen begivet sig til Hovedstaden, var der maaest blevet udgydt ungt Blod; men hun vilde ikke tage deril uden Marfori, og med ham turde hun ikke vise sig der. Efter alle disse Hjælpsposten blev det omsider klart for Isabella, at hun havde ophørt at være Dronning af Spanien, og dog gjorde hun et sidste Forseg paa at frælse sin Krone, idet hun opfordrede Baskerne til at gribe til Vaaben for hende. Efterat døses Deputerede i en Sammenkomst med hende havde indstørket sig til at erkære, at de vare villige til at beskytte hendes Person, og hun ikke kunde formaae dem til at give andre Lovter, besluttede hun at drage bort. Afreisen gif for sig under stor Skulde fra Befolkningens Side. Det valte almindelig Forargelse, at Marfori tog Plads i den samme Coupé som hun, og en Stemme fra Tilsuerne raaede efter hende: „Farvel Seide!” Saaledes var Afsleden fra Spanien, og Modtagelsen i Frankrig var ikke synnerlig opmuntrende. Keiser Napoleon og Keiserinde Eugenie gif ikke ud over den strengeste Höflichkeit Grænder; de have stillet Slottet i Pau til hendes Maadighed, men Moniteuren ledsgæde Efterretningen herom med den bemærkning, at hun „for nogen Tid” havde taget Ophold i dette Slot, og man har i denne Beværkning villet se et consilium abeundi. Det antages almindeligt, at Isabella snart begiver sig til Rom, da hun skal have modtaget den venligste Indbydelse af Paven, og her vil hun ogsaa bedre kunne bestætte sig med sine affindige Restaurationsplaner end i Frankrig, hvor hoen Regeringen eller Folket fælt mindste Sympathi for hende. Hun var neppe kommen paa fransk Grund, førend hun udfiede et Manifest, dateret Pau den 30te September, hvori hun ikke blot protesterede imod Revolutionen og udtalte en fast Overbevirkning om igjen at besige Thronen, men ogsaa puklede paa Frankrigs Intervention. Det er paa den sidste Ytring fulgt en fuldstændig Desavouering fra fransk Side, og paa Ordene er der hurtigt fulgt Handling, idet Frankrig bestreber sig for at staar paa den bedste Side med den revolutionære Regering. Hvad Haab kan der under disse Omstændigheder være for Dronning Isabella? Hun var som bekendt den sidste regerende Souverain af Huset Bourbon, og hun har ikke større Udsigt end de øvrige Medlemmer af dette Huns til at vinde den tabte Krone tilbage. En Abdication, foretagen itid, kunde maaest have givet hendes Son, den elsevearige Prinds af Asturien, nogen Udsigt til at komme i Betragtning ved den ledige Thrones Besættelse; men nu kan der aldeles ikke være Tale herom. Hvor megen Uenighed der end kan opståe imellem Partierne i Spanien, er der under alle Omstændigheder ingen Grund til at tvile om, at de ville bevare Enigheden i det Punkt, at det bourboniske Dynasti skal udelukkes fra Thronen. „Ned med Bourbone!” er det fælles Løsen for alle Partiers Ledere og for hele det spanske Folk.

Manchetterne.

(Af S.-h.)

II.

I Halvmørke.

Man kan nu sige, hvad man vil — Ellere ere dog ogsaa Mennesker. Muligvis kan det første Mode med Kjærlighedens Gudinde fuldkomment have bragt dem fra Concepterne og for en Tid have indordnet dem under en af de talrige Klasser blandt Uffindige, men forsaavidt de overhovedet nogensinde have havt sund Forstand, vil denne dog efterhaanden vende tilbage. Det varede saaledes ikke længe, inden Victor Bih sagde til sig selv: „Du har haaret Dig ad som en gal Mand!” Det gif op for han, at for hans Skyld vare hine to Damer skyndsomst flygtede fra den kjønneste By i Verden. Hans Egaltion, hans pludseligt vakte Kjærlighed, der maatte forekomme ubegribelig, hans Dristighed

og hensynsløse Hengivelse i Lidenstaben maatte have stræmmet istedelsor at fængle. Men havde hans Hjelpe dog ikke været sand og underlig? Hærde dens Udtryk dog ikke have et Præg, som var umiskindeligt? Og naar han tænkte tilbage paa de faa Ord, han havde hørt fra disse Læber, som henvirkede ham, naar han mindedes den hele Holdning, som Gjenstanden for hans pludselige Kjærlighed havde indtaget — og hvor ofte havde han ikke efter og efter gjenkaldt disse flygtige Diebliske i sin Erindring — funde han da ikke haabe, at hans Optæden, uagtet al dens Usædvanlighed, maatte have vælt en vis Tiltro? Hun havde jo ikke standset hans Tales Strom; hun havde jo hørt ham. Men var hendes Taalinodighed ikke netop et Resultat af Klogstab? Hærde hun ikke været i samme Grad varsom ligeoverfor ham, som hun havde Bevidstheden om, at han var farlig? Hun var jo dog reist, og derved havde hun bevist, at hun ikke forstod ham og at hun ikke brød sig om at opnaae Forstaelsen.

Medens den ulykkelige Ester paa den ene Side fordybede sig i disse og mange lignende Reflectioner, kunde han paa den anden Side ikke undertrykke sin Lyst til stadigt paanly at leve sig ind i den gamle Stemning af Lykke og af Hvile i en velfig Kjærlighed. Han kunde ikke troe paa, at hin Nats Hændelser vare et Spil af Tilsælde, og naar han var villige Phantasi hos ham gjenkaldte det Indtryk, som hint første Nøde havde bragt ham, folte han sig overbevist om, at dette Nøde ikke kunde blive det eneste. Hans Haab forøgedes der næst ved en Opdagelse, han troede at have gjort. Hotellets Vert havde meddeelt ham den Formodning, at de to tidstærvne Damer vare danske, og naar han nu med omhyggelig Kritik undersøgte det Sprog, hvori hans Ubekendte havde tiltalt ham, fandt han det i høieste Grad rimeligt, at hun var en Dansk, som havde talt fransk. Til disse Beviser kunde han yderligere føse det, der kunde hentes fra hint Kjærlighedsprænt, som han stadigt bar hos sig: denne Manchette havde noget meget Hjemligt ved sig; naar man var ørlig og vilde se bort fra, hvem der havde baaret den, saa lignede den jo i Grunden aldeles de sig Par, hvorpaa han selv havde strevet Navn for Tante Theodora lige inden sin Afreise.

Efter et Ophold i Schweiz begav Victor Witz sig da tilbage til sit Fædreland. Han opnaade snart en Ansættelse i et af de agtede Contoirer, hvor han havde al Udsigt til at kunne ende som Conferentsraad; i det selftabelige Liv havde han den Lykke at være føgt, og talrige ældre Damer udtalte den Mening om ham, at han baade var beleven og klog, ligesom det jo heller ikke kunde negtes, at han var et Parti. Han havde saaledes rigelig Beilighed til at anstille Opdagelsesforsøg, og hvergang han traf en Dame, hvis Etternavn besyndte med P, forsøgte han aldrig at slæffe sig Underretning om vedkommende Dames Hornavn. Han forundrede sig over, at der gaves saamange Slechter, som i Beviseren stode opførte under Bogstavet P, og han havde aldrig anet, at disse Slechter kunde eie saamange Elisabether, Emilier og Gud ved hvilke Far. Efter at have truffet adstillinge E. P'er, der paa ingen Maade lunde forvegtes med den Eneste, som for ham var berettiget til at føre disse Bogstaver i sit Segl, leerte hans Skuffelser ham efterhaanden at falde til Ro, og det var til Slutning maasee endog tænkligt, at han f. Ex. kunde møde en Frøken Poulsen uden at han bemærkede sig om at erfare hendes Hornavn.

To Aar vare forslbne siden hans Hjemkomst, og han stod en Aften ved vinduet i sin Bolig ved Nørrevold. Det var ved Midsummerstid; Lindetræerne paa Borden duftede stærkt efter den Tordenregn, som var faldet for en Timestid siden, Himmelnen var efter klar og saa lys, at Stjernerne kun svagt kunde faae Lov at funke. Der hvilede et eiendommeligt Velbehag over Naturen, og Lusten var fyldt med en Duft, som mindede om Jasminer, om Hvidtjørn og Syrener. Hint stod Mællen bag de duftende Træer; den hvilede sine Binger, stille som den hele Natur; den tegnede sig mørkt mod den lyse, lette Himmel, der stræalede i et guulrødt Skjør, som man ikke ret vidste, om man skulle henfore til Solnedgangen eller til den gryende Morgen. Slig en Aften er fuld af Poesi og af Inde. Man kan ikke ret bekvemme sig til at gaae til songs, fordi det forekommer En, at det er Synd at sove bort fra al denne Skønhed, fordi man har en Høfelse af, at Natten slet ikke vil komme, og at dette lange, glimrende Tusmørke er altfor godt til de Drømme, som syldte Sovnen deres Tilsælse.

Victor Witz stod ved sit vindue og inddrak den varme, friske Lust. Hans Tanke henlededes naturligt paa hin Nat i Venet, og nu forkom det ham, at dens Hændelser laa langt tilbage i Tiden; men uagtet hans Liv i hin Periode nu stod for ham næsten som et Sagn, som et sjælt Eventyr, som et Drømmesogn, kunde han dog endnu med hele sin Sjæl fordybe sig i de Indtryk, som dengang saa stærkt havde grebet ham. „Ja, hun var yndig,” sagde han til sig selv, „og hun er den Eneste, som har bragt mig til at føle Kjærlighed.”

I disse Betragtninger blev han afbrudt ved en hjertelig Letter af to unge Piger, som lode til at befnde sig i hans umiddelbare Nærhed. Han saae ud og bemærkede nu i Nabo-

gaarden et aabenstaende vindue, der laa aldeles i samme Høje som hans eget og stodt saa nær op til det, at man med Lethed ville kunne række hinanden haanden fra de forskellige vinduer. Mørkørdigt, at han aldrig før havde tagtaget dette! Han træf sig uulfaarligt lidt tilbage og blev nu Bidne til følgende Samtale:

„So, Du skal, Hanne! Du skal derhen — jeg har nu sat mig det i Hovedet, og det nyter ikke, at Du vil stride imod.”

„Men hvorfor i al Verden skulde jeg det?” spurgte den Tilstalte.

„Aa, man kan aldrig vide, hvad der kan ske. Nu er Du engang kommen hertil Byen og saa maae vi gjøre Noget for din Lykke. Du selv vil jo ikke.” Alter loe begge de unge Piger.

„Nei, Du er dog reent forkeert iasten. Hører Du, Ellen, bliv nu lidt ørlig og hold op med at drille mig!”

„Dug driller Dig saamænd ikke; jeg har netop de ørligste Hensigter med Dig. Og om han ogsaa er lidt gammel, saa synes jeg dog, han passer rigtig godt til Dig, og Du passer jo desuden bedst til at faae en ældre Mand, med hvem Du kan tale om alle dine Digttere og om Friemighederne og andre ørlige Sager.”

„Nu vil jeg sige Dig, at jeg bliver vred.”

„Ja, vær saa god, jeg faae dog nog alligevel Lov at komme til Thee hos Eder, og saa skal jeg være rigtig ørligdig, saa din Mand skal sige til Dig, naar jeg er gaaet: „Hvor det dog er en udmarket Beninde, Du der har, min egen Hanne!” — Jo, jeg seer nok, at Du leer, sjældt Du stikker Hovedet ud ad vinduet.”

Victor Witz kunde ikke undlade at kige ud og da saae han lyslevende sin gode Bekjendt, Frøken Holm fra Sorts, mod hvem han hurtigt vendte sig med følgende Ord: „Det er velfig Dem, Frøken? Ja, De vil kunne forstaae, at naar Skjebnen fører os saa nær sammen, kan jeg ikke modstaae Østen til at hilse paa Dem. Vi ere jo Naboer, mærker jeg.”

„Boor De derinde?” spurgte Frøken Holm smilende. „Det var da morsomt! — Og jeg kan bringe Dem Hilsen fra Deres Onkel, som besøgte os i Torsdags.”

Efter forstjellige Spørgsmål angaaende Onkelen meddelte Frøken Holm, at hun boede hos Kammerherreinde Bram, hvis Datter var hendes Beninde, og da denne netop stod ved hendes Side i vinduet, foretog hun uden videre Ceremoni Præsentationen: Candidat Witz og Ellen Bram. Den Sidstnævnte havde ikke mistet sit gode Humeur paa Grund af denne uformodede Forstyrrelse, og hun meddelte Candidaten, at det var en stor Hornsielse at faae sin Beninde til Byen, men det var jo hjedeligt, at hun kun kunde blive et Par Dage. Herr Witz fortalte, at han netop for et Dieblik siden havde glædet sig over at være Bidne til den omtalte Hornsielse, dog maatte han til Damernes Beroligelse tilføste, at om han end paa Grund af sin normale Hørelse ikke havde funnet undgaae at blive bekjendt med deres Samtale, saa havde han dog ikke funnet opsatte dens Mening. Han sollte sig forpligget til at underrette Damerne om det farlige i at føre en Samtale ved aabne vinduer, medens Alt var sille rundtomkring, og han kunde i dette Tilsælde saameget lettere bringe denne Underretning, som de Hitteringer, han havde opfattet, vidnede om et Skjelmeri og et Humor, der ellers var i stand til at vække Beundring. Frøken Bram bemærkede med megen Naturlighed, at Herr Witz ikke maatte troe, at den omtalte Fare var tilstede undtagen netop i det desværende sjeldne Tilsælde, at Frøken Holm besøgte hende, thi ellers var der taust og sille i hendes Værelse. „Ja, Ellen er ellers meget stædig og god at komme ud af det med — undtagen om Aftenen,” tilføjede Beninden. Sidstnævnte Hittering gav Herr Witz Beilighed til at udtales sig om den eiendommelige Skjønhed, som hvilede over denne Aften, og da der sikkert ikke gives Noget, som er i stand til at bringe unge Damer til større Hærtolighed, end Betragtninger over Naturstjønhed, sikte Samtalen mellem de Tre efterhaanden Charakteren af at føres mellem noie Bekjendte, uagtet de to kun vare sammenknyttede ved den tilsyneladende svage, men i Virkeligheden meget formaaende Forbindelse, som tilvoerbragts igjenem den tilstedevarende Tredie. Om sider fandt Frøken Bram sig foranlediget til at fremkomme med den Anstuelse, at nu burde Hanne virkelig sige hr. Witz Godnat, og efterat Herr Witz havde udtaalt sin Beklagelse over at maatte boie sig for den Nødvendighed, der aabredt et Mode, som havde været ham hjærtet af mange andre Grunde, end fordi det saa behageligt og uformodet havde gjort Ende paa hans Ensomhed, onstude bigge Damerne ham Godnat, og den unge Vertinde hvilede sig ud for at lukke vinduerne. Idet hun hævede Haanden, saae noget Hvidt at dale mod Dorden. „Hvad var det, Du tabte?” spurgte Beninden. — „Aa, det var min Manchette, og nu ligger den dærnede paa Gaden,” svarede hun, idet hun lidt ørgerligt saae ned efter den. Herr Witz tilbød, at han oieblæstlig skulde hente den, og fort derefter saae begge Damerne ham nede paa Gaden, hvori han bemægtigede sig Manchetten, og da han efter efter en lille Stund viste sig i sit vindue, udbad han sig den brede at maatte bringe sin Crobring, naar han imorgen tog

sig den frihed at gjøre Frøken Holm sin Oprærtning. Paany sagde man hinanden Godnat, og de unge Damer begav sig til høje under en Samtale, som i slige Tilsælde ikke skal være saa meget ualmindelig.

„Naa, Hanne! Tilstaa det nu kun, Du er blevet grebet paa først Gjerning, og ham er det altsaa. Du bliver fornæmet paa mig, fordi jeg taler til Dig om en Anden — Du stikker Hovedet ud ad vinduet og saa sidder han lige ved Siden af Dig. Jo, det skal være et Tilsælde! Siig mig nu ørligt, Hanne, er Du virkelig ikke forlovet i ham?”

„Ikke det Allermindste; han kommer ud til sin Onkel i Xiererne, derfra hjænder jeg ham, og det er det Hele.”

„Er han da ikke smuk og begavet — jo, Du er forelsket i ham. Og hvor venlig var han ikke imod Dig! Saaledes taler man ikke til en Ligegyldig.”

„Han er en ung Mand med flebet Bæsen, og han har en bestemt Form, hvori han tiltaler alle Damer.”

„Du kan da ikke mene Andet, end at han ogsaa har Hjelpe?”

Dette Spørgsmål lod Frøken Holm ubesvaret og spurgte til Gjengjeld:

„Vil Du forresten sige mig, hvorfor Du just skal have saa travlt med mig? Du skulle først sørge for Dig selv, synes jeg.”

„Aa, med mig er det en ganse anden Sag, jeg har faaet tilstrekkelig Sands for Kjærlighed.”

„Hvorfor har Du da ikke forlovet Dig?”

„Det skal jeg betroe Dig, Hanne: man kan jo dog ikke elske hvem som helst, men naar den Rigtige kommer, saa føler jeg, at jeg bliver meget forelsket i ham. Jeg vil ikke have Nogen, uden at jeg elsker ham.”

„Det vil jeg naturligvis heller ikke.”

„Ja, men kan Du ogsaa blive forelsket, Hanne? Du er saa underlig i det Capitel. Siig mig nu ørligt, om Du nogensinde har været indtaget i Nogen?”

Frøken Holm dælvæde lidt med Svaret og erklærede til Slutning, at selv om man ikke giftede sig, kunde En Liv dog blive meget godt og smukt, og som Ugift kunde man maaske udrette Mest i Verden.

„Det troer jeg ikke, og jeg synes, at en gammel Pige har en sorgelig Stilling. Nei, jeg vilde rigtignok meget ønske blive ugift — det er dog bedst i alle Henseender at gifte sig og at blive rigtig lykkelig.”

„Maasee Du har Ret,” svarede Beninden.

Ellen Bram gik hen til hende, lagde sin Arme om hendes Hals, kyssede hende og sagde med et indsmigrende Smil: „Siig mig nu, Hanne, om det da ikke er ham? Jeg vilde saa gjerne vide det.”

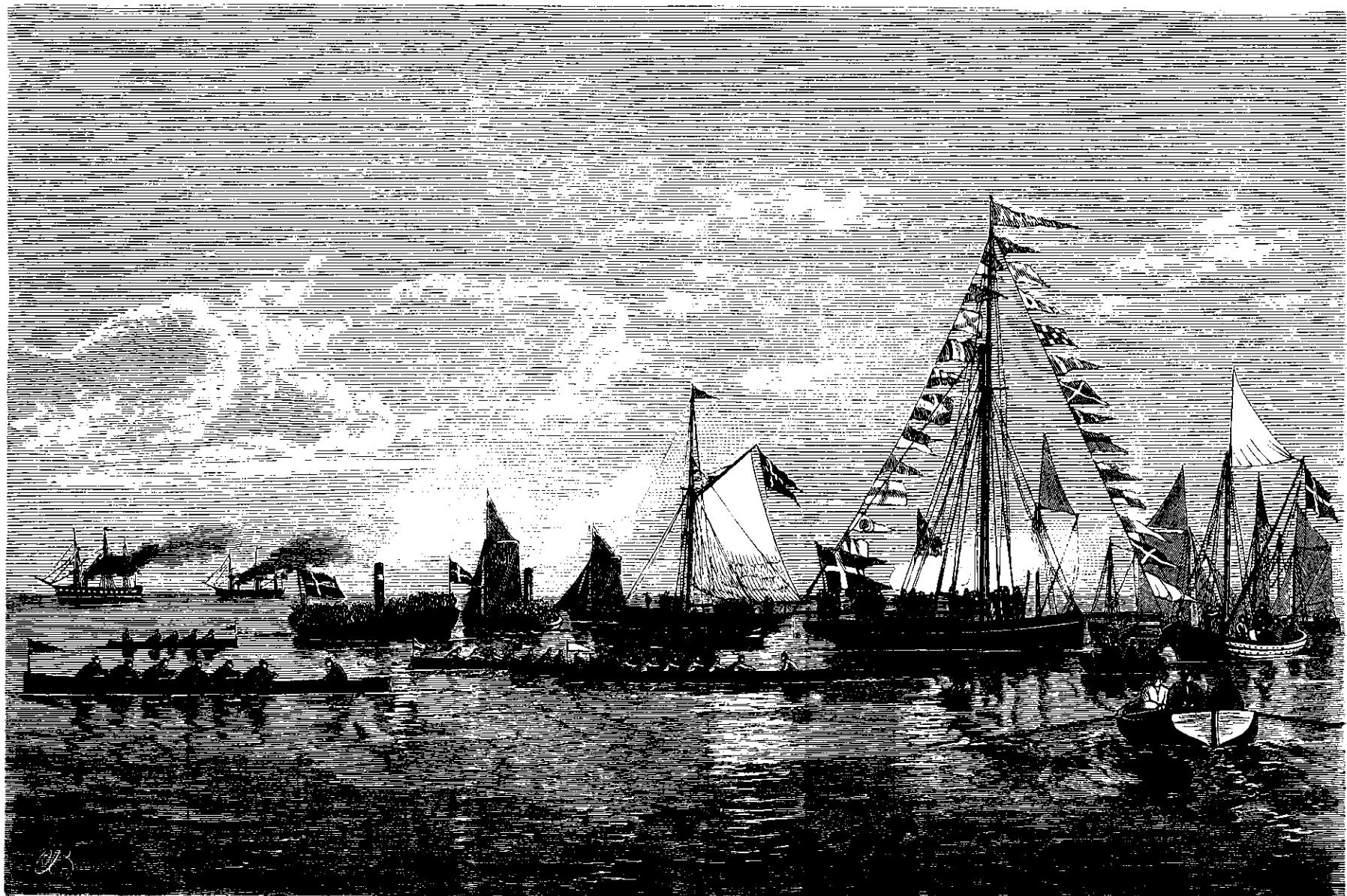
„Men jeg har jo sagt Dig, at jeg slet ikke føler Noget for ham paa den Maade — saa kan Du vel troe mig.”

„Ja, jeg vilde da forresten heller ikke tilstaae det, hvis jeg var indtaget i Nogen,” svarede den urokkelige Beninden, og efterat hun havde anbefalet Hanne, at hun nu skulle sove for at samle rigtigt mange Krofster til imorgen, sagde hun hende Godnat og var hurtigt i sin Seng.

Under denne Samtale sad Victor Witz ved sit Skrivebord, som nu belystes af den tændte Lampe. Foran ham laa de to Manchetter, som etter havde gjenfundet hinanden efter saa lang Adstillelse. Begge bare de den samme Haandknap og begge varer forsynde med det samme E. P., som forkynede, at de tilhørte hinanden og at det var uret at skille dem. Snart saae han sammenlignende paa sin nye Crobring, snart dælvæde han ved sit gamle Kjærlighedsprænt, der nu gennem den lange Besiddelse var blevet ligefrem hans Ejendom. Han kunde ikke undlade at finde en vis Symbolik i denne Forening, og han sad og betraktede den forstørrede Manchette, som om den havde været en Person, der var glad over at have gjenfundet sit alter Ego, den, som ene var i stand til at supplere Håbheden og at frembringe noget Heelt. Victor Witz tænkte paa, hvor tomt hans forrige Liv havde været, naar han sammenlignede det med den Hylde og Lykke, der ligesom dæmrede i hans Fremtid og hvori Glands han begyndte at mærke. Hvad anede han dog ikke! Hvad haabede han dog ikke at kunne finde i Kjærligheden hos hende, hvori Stemme han etter havde hørt — ja, nu hjændte han den, nu vidste han, at det var den samme, som hin Nat havde ladet ham forglemme sig selv. Den Høfelse, som gjennemstrømmede ham, drev ham ud, og da han om Morgen vendte tilbage til sin Bolig, syntes han at erindre, at han havde været ved Høvet, og han vidste bestemt, at han havde set Solen staae op i den klare, lysende Morgen. (Sluttet.)

Kaponingen ved Bellevue.

Kaponingen sidstnævne 27de September, der var ordnet af de Københavnske Rosforeninger, havde langs Strandbredden ved Bellevue samlet en Mængde Mennesker, der i det smukke Ettersaarsveir med megen Interesse fulgte de forstjellige Deb. Solen stinnede paa det med mange flag smykede Dommerstib „Agnete”, paa de mange Dysterbaade med røde Seil, paa de tæbesatte Dampstibe og paa de lyse, lange og

Kroningen ved Sælvne den 27de September 1868. Femte Løb for seafarers Baade. Tegnet af Carl Baagøe.

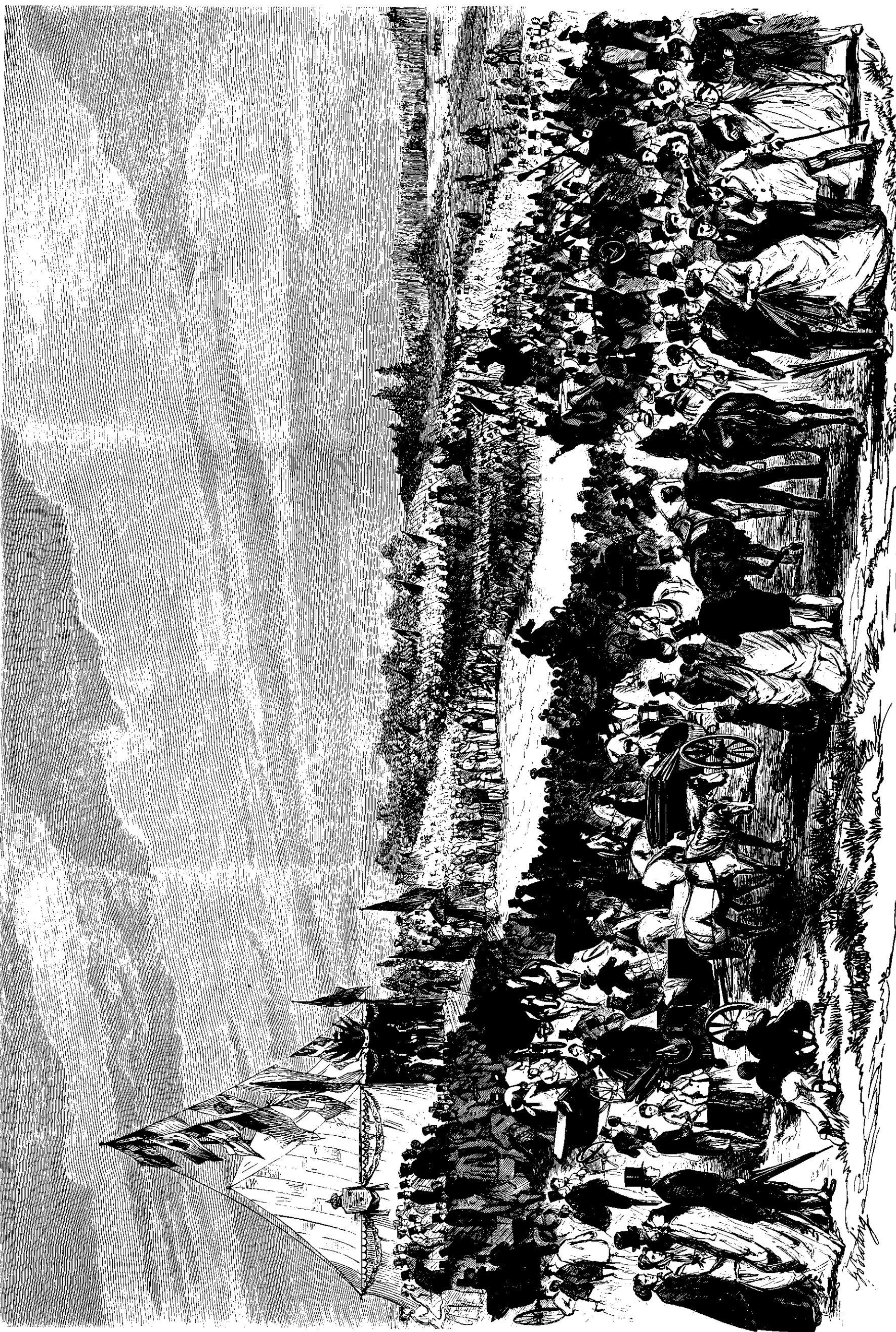
smalle Kaproningsbaade, der bevægede sig hurtigt fremad over den lettruede havslade, roede af Besætninger, hver med sin særegne Dragt. Baadene begyndte hvert Løb ved „Agnete“, der laa udfor Hvidstæ Rev med Dommeren Lieutenant

Peter Bruun ombord, gik derpaa rundt om Mørkessibene „Maja“ og „Kalifen“, der laae udfor Taarbæk Havn, og endte Løbet ved „Agnete“, efter at have tilbagelagt en halv Müll; kun i det første Løb, der var paa en Müll, blev den

nevnte Streckning tilbagelagt to Gange. Dette Løb mellem fireaars Kaproningsbaade vandt tillige forøget Interesse derved, at „Kvik“, anmeldt af Capitain Hoskier, roet af Foreningens Medlemmer med lette, engelste, krumbladede

Carljohans-Gaden i Christiania.

Skarpskytterne paa Kudungårdsgärdet ved Stockholm den 20de September 1863.

Designet af G. Broström.

Narer, fulde kompe med „Gutten“, der var bygget efter samme forbillede, men blev roet af Taarbaek fiskere med de almindelige, slade Narer; „Kvik“ tilbagelagde Milen i 44½ Minut, og kom under Tilsuernes Jubel til Maalest 6½ Minut for „Gutten“. I de tre følgende Los seirede først „Tak“, en segaarders Baad, der tilhørte Handels- og Contoiristsforeningen, og som tilbagelagde den halve Mil i 21½ Minut, derpaa „Gig“, en firegaarders Baad, der tilhørte Hr. Chr. Fischer, og som brugte 23½ Minut, og endelig „Intet Navn“, en togaarders Baad, der tilhørte Hr. Engelbrecht, og som brugte 30½ Minut. I det 5te Los, hvoraf her gives et Billed, deltog 4 Stykker segaarders Baade, der under hele Loset fulgte tæt efter hverandre, hvad der gav denne Beddelamp forsøgt Interesse. Medicinernes Baad „Nap“ kom imidlertid først, uagtet Styrelsen et øjeblik gik over bord, og den næede Maalest i 19½ Minut; efter den kom Handels- og Contoiristsforeningens „Let“ i 19½ Minut, Juristernes „Svip“ i 20½ Minut og endelig Medicinernes „Ro“, der var blevet noget længere, i 21½ Minut. Efter at Præmierne derpaa vare uddelede fra Dommerstibet, og de Seirende hilste med Hurraer af den forsamlende Mængde, samledes mange Deeltagere i denne vellykkede Fest til en livlig Middag paa Klampenborg, ved hvilken Grosserer Fritsche var Dirigent, og hvor smuk Sang veglede med humoristiske Taler.

Det er ikke tre Nar siden, at Grosserer Harald Hansen fra England forstreden den lille togaarders Baad „Vips“, der har tjent som forbillede for de her byggede Kaproningsbaade, hvoraf der nu haves en halv Snes, blandt hvilke de, der ere byggede af Baadebygger Jacobsen paa Ny-Kalibrænderi, synes at være de mest vellykkede. Roning, der for et Nar siden blev varmt anbefalet i denne Tidende, har saaledes vundet endnu en gang, men det var visstnok ønskeligt om endnu bestandigt flere af den opvogende Ungdom vilde satte Tilsyrlighed for denne styrkende og oplivende Dræt, og det vilde muligt for Københavns Bedkommende gavne Sagen, om der kunde opnaaes en fælles Liggeplads for de Kaproningsbaade, der haves, og for dem, som efterhaanden maatte komme til. Der har i en Beretning om Kaproningen været anført, at Regattaerne her vilde vinde endel ved, at der ved dem fandtes, foruden de lette Kaproningsbaade, tillige saa svære segaardende Baade, at man i dem under alle Veitforhold kunde øve sig i Roning og lære at tumle sig paa Havet; det var jo meget vel, om ogsaa saadanne Baade mødte, men de svare neppe til det normeste Formaal for „de Københavnske Røforeninger“, nemlig at løkke Ungdommen ud paa Søen, for at den gjennem en sund Bevægelse kan forfriske Sindet og styrke Legemet, og dette Formaal naaes visstnok bedst, her som andetsteds, ved smukke, lettroende Kaproningsbaade; vil man derimod gøre Ungdommen fortrørlig med det oprørte Hav, gør man sikkert rettest i at bemytte Seilbaade.

Carljohans-Gaden i Christiania.

Carljohans-Gaden er Christianias Pulsaare, og vil man danne sig en Forestilling om Livsvirkomheden i Norges Hovedstad, da maa man sege hen til denne Gade, der lige som Pulsen i det menneskelige Legeme vil kunne give en Forestilling om Stadens Velbefindende. Et Pulsen rolig, da er Legemet rolig; et feberagtigt beveget, da er Legemet sygt, og gaaer den i forte, stærke Slag, da er der Uro i Blodet, Noget i Gjærde. Enhver sterre By har en saadan Pulsaare, gjennem hvilken Blodet, Livet, strømmer fra den ene til den anden Ende, og der er ovenkjøbt det Seerlige ved den, at den tillige er Vene, saa at Strømmen gaaer den samme Vej tilbage igen. Naar Byen vojer, da foreges Livet i denne Hovedgade; herpaa have vi det bedste Eksempel i København, hvor Hovedaaren gaaer fra Vestergade til Kongens Nytorv igjennem Vimmelskaftet og Øster-gade; thi det er en Kjendsgjerning, at Førdselen paa Øster-gade stadtig vojer, ikke fordi Gaden selv bliver mere befolket, men fordi hele Byens Legeme udvider sig. Om det er dette forbillede, der har bewirket, at Christianias Hovedgade tidligere kaldtes „Østergade“, og at det endnu er meget almindeligt at høre eldrefolk benævne den saaledes, skal jeg lade henstaae uafgjort, men sikkert nok er det, at den Rolle, som Østergade og Vimmelskaftet spille i København, spiller Carljohans-Gaden i Christiania.

Man træffer altsaa her hele Hovedstadens brogede Brimmel; her gaae Damerne i Boutiker; gjennem de store vareopfyldte Binduer kan man see dem staae ved Dissen, modtage Boutiksvoendenes Buf, høre paa deres anbefalende Skvalder, og lade dem framme alle Slags Varer ud for sig. De komme atter ud, trippe ned ad Gaden, stæbende Kjolen efter sig, balancerende den lille Hat foran Toppen af en stor Chignon og fastende Parasollen loket efter Solen — ligesom hos os. Her træffer vi Ejendomspigerne med deres Kurve, som de nede ved Vor Frørs Kirke fyldte med Kjød fra de smukke Slagterboder, Grønt fra Salgsalonerne paa Torvet foran Kirken, Lys fra Kramboden og mange andre

Sager. Her træffer vi Embedsmændene, som gaae til og fra Contoirerne, Spadserende af begge Kjøn, Forretningsmænd, Dagleiere, Gadeudraabere o. s. v.; en Mængde af de mest forstjelligartede Kjøretrester farer frem og tilbage, Herstabskorpager, Troschær med to og med een Host, Gig'er, Bonder-vogne, Kærre, Karioler og hvad de alle sammen hedde. Man vil strax kunne se paa Livet i denne Gade om det er Søndag eller Hverdag, Torvedag, Morgen, Middag eller Aften, om der er noget Nyt i Byen, eller Alt om staer ved det Gamle, om der er mange Fremmede, om der stal være Fest, kort sagt, Alt afspeiler sig i denne, Stadens livligste Gade.

Horsaavidt kan det altsaa siges, at der er Lighed imellem Københavns og Christianias Østergader, eller Livet paa disse, naar undtages, at den første By har tre Gange saamange Indbyggere og besøges af mere end tre Gange saamange Fremmede, som den sidste, og at Socermen deraf er langt større i København end i Christiania; men i Henseende til Gaden selv, da staer vor norske Nabo unegtaelig ikke lidet over os. Det kan nu nok være, at dette ikke saameget gjelder den Deel af Carljohans-Gaden, som ligger imellem Bernbanetorvet og Storthingssbygningen, sjældt ogsaa denne, navnlig paa det sidste Stykke, et temmelig bred og rummelig. Men stille vi os der, hvor Konstneren stod, da han optog det Prospect, der idag bydes Bæserne af „Illustreret Tidende“, saa er det en helt anden Historie. See engang denne pragtfulde, brede, macadamiserede Gade, hvor man kører som paa et Stuegulv. Vi staar ved Storthingssbygningen og se op imod det store kongelige Slot, altsaa ved Folksouverainitetens Palads, hvorfra vi betragte Kongemagtens Bolig. Tilhøire ligge Rigmændenes Boliger, Departementerne og Universitetet, det smukke, nye, tilskakkende Universitet; herfra stuer altsaa ikke alene Aristokratiet og den jordiske Velstand, men ogsaa det Aandelige, Videnskaben, det høje Symbol paa Norges aandelige Selvstændighed ud over vor Gade. Og hvad have vi tilvenstre? Eidsvoldsspladsen, Studenterlunden med dens Pavillon og Klingenberg, Christianias Tivoli, Alhambra, Casino og Folketheater. Hvad kan man ønske sig mere? Hvad mere kan man forlange samlet paa een Plet? En Spadseretur ned ad det brede Torv langs de grønne Lunde, op til den store velordnede og vedligeholdte Park omkring Slottet og tilbage igjen paa den modsatte Side langs de høje Huse er meget behagelig og ikke mindre yndet. Man kan om Sommeren her nyde Træernes Skygge og nogle Hørstskinner i Pavillonen, og om Aftenen kan man besøge Klingenberg's lille venlige Have, eller, naar man ikke stiller sine Forderinger for højt, se en Forestilling paa det lille Theater.

Vi have altsaa her til begge Sider Modsatningerne; thi ligesom vi ved den ene Ende ses Folkerepresentationens, ved den anden Kongemagtens Bolig, saaledes ses vi langs den ene Side Familielivet og Videnskabens Paulun, langs den anden det offentlige Liv. Dette Sidste trives ikke i Christiania, der er ingen Munterhed over det, ingen naturlig Sammenblanden af Samfundsklasserne, ingen offentlige Steder til almindelige Sammenkomster, saasom Caféer eller Lignende, som det er vordt at tale om; den offentlige Lyshighthed gaaer tungt og trængt, det er neppe, at Theatrene vegetere — men gaaer over paa den modsatte Side af Gaden, i de private Huse: der er Livet og Munterheden, de naturlige Glæder og behagelige Sammenkomster. Selvfølgelig staar højt i Cours i Christiania, den fremmede faaer let Adgang dertil, føler sig strax som hjemme og nyder Musikens, Dansens og Samtalens Glæder med Byens egne Børn. Den private Gjæstfrihed bøder paa Mangelen af det offentlige Liv, og vil Du følge mit Raad, gunstige Væsir, da sag, naar Du kommer til Christiania, heller til Husene paa den høje Side af vor Gade end til Træerne paa den venstre.

Endnu en Modsetning kunne vi ikke undlade at omtale, sjældt den strækker sig udenfor vor Billed. Bagved Slottet ligger Homansbyen, Villakvarteret, den aristokratiske By; rundt om Parken og langsmed Drammensveien, der gaaer op tilvenstre, ligger en Mængde Villaer, de rige Mænds Boliger — og der er mange rige Mænd i Christiania, der vel forstaaer at støtte Pengenes Bærd. Men ved den modsatte Ende af Byen, bagved vor Byg, naar vi staar foran Billedet, ligge Hørstederne, Arbeiderkvartererne, Glendighedens Boliger, hvor den største Hattigdom hersker, Neden med dens Hølgesvende, Savnet og Oplivelsen ved den høje Brænde-vinsklasse. Det hører ikke til Sjældenhederne at see en Champagneruus i Christiania, men endnu hyppigere sees en Brænde-vinsruus; der er som sagt megen Rigdom og megen Hattigdom — men der er ogsaa et uhøre Stykke Bei fra Homansbyen til Enerhousen.

I denne Sid staaer Carljohans-Gaden i sin bedste Pragt. Den 21de September om Aftenen ankom H. Majestæt Kong Carl med sin Dronning, Kronprinds Frederik til Danmark med sin Forlovede Prinsesse Lovisa, samt Prinds August og Gemalinde med et talrigt Folge til Christiania og togo ind paa Slottet. Hele denne Dag slog Pulsen stærkt i den store Arterie, der var Nøje overalt, og man saaer at noget Usædvanligt var paasærde. De skandinaviske Flag viste i fredelig Enighed ved hinandens Side — ikke Uni-

versitetet, Videnskabens og den aandelige Selvstændigheds Repræsentant, forsmælaede at hilse den danske Kronprinds ved hans første Besøg i Norges Hovedstad med hans Lands Farver. Festligheder og Baller, Hakkeltog, Udsigter til Ladegaardsøen, til Ringerike, Frogkleven, Frognerkæsten o. s. v. havde løst hverandre, og det var endog ganske nærværd, at der var kommen en Rypejagt istand. Dog er den alvorligste og højtideligste Fest, som er forefalden der i disse Dage, den, at Kongen personligt har aabnet Storthingets Samling, den anden, som afholdes i den nye Bygning. Kongen er saaledes samlet med sit norske Folks Repræsentanter og har ført hele sin Familie med sin tilkommende Svigeron med sig til denne Højtidelighed. Det kan neppe feile, at dette Besøg vil efterlade et godt, venligt og varigt Indtryk paa vor Kronprinds, og han vil overbevise sig om, at der ogsaa i Norden kan være godt at være og at der banker ham varme Hjarter imøde. Hans Broder drog til Syden, til de brune Øine og de sorte Volker; han søger Norden, de blaae Øine og det blonde Haar. De grønne, med Bar og Lov dækkede norske Hjelde kunne være ligesaa varme som Graeklands pineliede Høie, og Touren til Ringerike, langsad Svangstrandsvien og Holtsfjorden er saa henvivende sjøn, at neppe noget sydligt Hjeldland kan yde den sjællere. Hjelde ere ligesaa varme som Hjarterne, og naar han fra Slottets høje vinduer stuer ud over Byen, fjorden og de fjerne Hjelde, over hele den rige Natur, som spreder sig for Diet, seet fra dette ophøiede Sted, naar han omkring sig hører sit Modersmaaltal af Herremanden som af Bonden, af Hofmanden som af Staldkarlen, da vil han ikke kunne tage feil af Course, men føle, at i denne Havn er det godt at være.

Præmieskydningen i Stockholm.

Uddelingen af Præmierne til de Skarpskytter, der i Stockholm havde deltaget i Skydningen fra den 13de til den 20de September, fandt den sidstnævnte Dag Sted paa Ladugårdsgårdet, hvor en rummelig Teltpavillon, prydet med Blomsterguirlander og Blag, var opstillet; ved Trappeopgangen var anbragt Geværpyramider og militaire Emblemer. Hele Skarpskyttercorpset, omtrent 1200 Mand stærkt, formet i fem Bataillon, af hvilke én var sammensat af de fremmede Skarpskytter, brød Klokkens halvt op fra Carl XIII's Torn. Dagen til Gre var ligeledes Stadens ejercerende Skoleungdom traadt under Gevær og deltog i Højtideligheden. Klokkens elvere ankom Krigsministeren, Generalmajor Abelius, og endel høiere Officerer; Skarpskytterforeningens Bestyrelse og mange militaire og civile Embedsmænd foruden utallige Tilsytere havde allerede indfundet sig til denne Fest, der begunstigedes af særdeles smukt Veir. Derpaa begyndte Kapitulationen om Statens Præmier mellem de ni Stykker, der havde opnaaet det største Antal Points. For at kunne faae Statens første Præmie, 1000 Rd. Svensk, udtrævedes, at Skytten i 600 Gods Afstand paa en tiringet Skive i otte Skud opnaaede 64 Points. Tilsidst drejede Kampen sig mellem Svende, og Øieblifiket blev spændende; Pistolsmeden Lindberg fra Wagnsbro fik 65 Points, medens Guldsmed Olsson i Stockholm med 62 Points vandt den anden Præmie, 500 Rd. Over en Trediedel af Stykkerne tilhørtes Stockholmsforeningens Belønningsmedaille, dels i Sølv, dels i Bronze, hvortil der udtrævedes mindst 30 Points i fem Skud.

Efterat Skydningen var tilende, dannedes udenfor Tribuneen en aaben Hjærfant, hvor de forenede Musikkorps blæste „Vor Gud, han er saa fast en Borg“, og en fort Gudstjeneste afholdtes. Derpaa foregik Præmieuddelingen, som inlededes med nogle Ord af Foreningens Ørdfører, Commandeur Egerström, der tilhjændegav, at Indbydelsene vare udfærdigede til 87 fremmede Foreninger, fra hvilke 642 Medlemmer havde givet Mede; desuden havde af Stockholms Skyttercorpser 187 Mand deltaget i Skydningen. Resultatet havde været hørdels heldigt, idet Middeltallet iaaer havde været høiere end tidligere; Taleren haabede, at Skydesvæserne efterhaanden vilde blive virkelige Nationalfester. I Tild til den Velvillie, hvormed Krigsministeren havde omfattet denne Sag, bad han ham om at ville uddele de Præmier, der vare anstaafede ved betydelige offentlige og private Bidrag. Krigsministeren talte derpaa nogle Ord om Øieblifikets Alvor og Betydning, samt om, at man burde virke hen til det store Formaal: Hædrelandets Forsvar og Frihed. Efter et „Gud bevare Konge og Hædreland!“ opraabtes Navnene paa de Vindende, der modtog Belønningerne af Krigsministerens Haand. Derpaa fandt en Desfiring Sted, med Skoleungdommens to Bataillon i Spidsen, og efter flere foretagne Øvelser marcherede Deeltagerne atter til Staden, hvor der om Aftenen afholdtes en Fest i Børslocalet.

Rubbens.

(Et Næsteindtryk.)

Hvor forstjelligt føler ikke en Dansk den aandelige Atmosphæres Indflydelse, estersom han reiser i Frankrig eller i

Tydskland! Hjistaabner han alle sin Aands Winduer og Øre for at indsuge og nyde; her trække alle Porter sig sammen og Interessen er halvt hadst. Han tyer da under dette Tryk deels til det Reisefelskab af alle Nationer, som man træffer overalt, deels til de stumme neutrale Venner: Naturen, Bygningerne og først og sidst de store Samlinger af Fortidens Konst. Der er, reent bortset fra Nydelsen og Nyffen, noget i hoi Grad krigsørende ved ethvert stort og godt Galleri, hele Livet sees her i fort Begreb og i en samlet Sum, Nationerne staar Side om Side og holde deres Genfærdighed op imod hinanden; det Naturlige er uden Indstrækning udfoldet, man seer det Nøgne uden Omstob, Begjærlighed og Drift uden Snerperi og uden Hjælpen, det Konstneriske er uden Indstrækning herstende, Skønhed straaler ned fra store Glæder, det Stygge og Uforståede er fortvængt, sat tildærs udenfor, hvor det tumler sig rundtom Bygningen i Byens Gader og Streder. Paa denne første Billede af Bevfrielse og Lykke, som ledsgører Indtrædelsen, følge saa alle de bestemtere Glæder, som Konsten byder, Mættelsen af vor Sands for og Trang til Skønhed, Lædelse af vor Kunstabsterst, Forøgelse af vor Erfarings Capital, Henvigtelse i de forståelige Sider og Lande, og et fortvært Samliv med de største Ander. Det forekommer mig at der altid er noget febrilst ved Nydelsen af de store Konstneres Værker paa en Reise. Man føler strax, at hvor længe man bliver, opholder man sig dog altfor fort; man aner forud Smerten ved at skulle stilles ved disse Billeder, og Tanken om Adfældelsen forsøger Tilægnelsens Inderlighed og Over. Et at Beethoven og Shakespeare vare nagelkaste et steds paa Borden! Enhver Elfer af Musik og Poesi takker himmelen for, at det ikke er saa. Men er det da ikke en smertelig Tanke, at Titian og Leonardo, at Rubbens og Rembrandt ere nagelkaste, og dobbelt smertelig for den Danske, der bittert har følt sit Lands kummerlige Armod poc udmarkede Maleier? Hvilke Konger dog vore Oldenborgere have været! Hvad have de i 300 Aar brugt Landets Maro og Hormue til, er der een af dem undtagen Christian IV, der har efterladt sig Spor af en ødel Fortjærlighed? Et der En af dem, der, naar han var svag som Regent, for at bøde paa en Deel af denne Svaghed har haft en ørefuld Lidenskab for Konsten eller blot en nogenlunde uudviklet Fortstand paa dens Betydning. Der var Sider, da man ful en Rubbens for ikke 1000 Rigsdaler, men Pengene havde da bedre Bestemmelse, de spistes op af krybende Tydsterne, de brandte op med Christiansborg, de begravedes i Hirschholm og de fulle endnu i Marmorkirken.

Disse vare omtrent mine Tanke, en af de første Dage, da jeg saa mig om i Dresdens Galleri. Jeg standsede ved to mærkelige Landstaber, det ene af Rubbens, det andet af Rembrandt. Slike Landstaber af store Figurmalere ere dyrebare som den lyriske Extract af deres Konst, som Motto til deres samlede Værker, ja vilde man prøve, om man kendte en stor Figurmaler, kunde man forsøge at komponere hans „Landstab“ i sit Hoved. Det Eneste hvori disse to Stylter ligner hinanden er Storhedstrangen, Lysten til paa Værredet at fastholde et Gladerum af en Snees Miles Omfang, men over Rembrandts røger Mørke og Melancholi, drivende Slyer krympe sig, slukkende Daglyset i deres Toa-ger, hos Rubbens er der vid, fri Himmel, vild Kraft i den stærke Klippegrund, Hart i Vandet, og Dagklarhed i To-nen. Dette Billeder repræsenterer den kraftige, alvorfulde Side af hans Konst, medens et Landstab med en straalende Regnbue, Hjørder af broget Svæg og Høstens Farvepragt (i Pinakotheket i München) svarer til hans Stikkelsers lyse og yppige Livsglæde. Hvor uhyre en Kloft mellem et saadant Landstab og et af Claude Lorrains festlige og arkitektonisk regelrette Billeder, hvori hele Naturen, Land og Ø, Træer og Bjerger, hviler i en stillstand, jeg ikke ved at betegne bedre end som Salighedens; da jeg første Gang saa et Billeder af ham, tenkte jeg usikkerligt paa Navnet Serene d'Acquaer; han burde have heddet saaledes, Navnets Lyd betegner hans Væsen. Selv den, der kun havde set sine Landstaber af Rubbens, vilde vide, at det er en anden Stemning, der hersker hos ham. Hvilkens Stemning? See paa det første det bedste Billeder og Svaret er givet; man behøver kun at agte paa i hvilken Retning det er, at Rubbens altererer ethvertomhæft Emne. Et stort mægtigt, fortræffeligt malet Billeder forestiller Elælias Flugt fra den etruskiske Leir til Rom. En heel Caravane af Piger føres, den kommer dragende tilhæft. Pigerne lade deres Klæder falde og kaste sig i Tiberen for saaledes at naae den anden Bred, Hjænderne forselge og flynge deres Spyd efter dem fra Baggrundens Højder. Det er ikke Driftigheden eller Heroismen, som Rubbens har villet male. Emnet er ham, som næsten alle Renaissancetidens Malere, kun et Paastud og et Motiv. Hvad her er malt er kun en yppig Svær af knindelige Kroppe og det hele Billeder er fra den ene Rand til den anden intet. Andet end lutter sandselig Jubel, løsfluppet Bildstab, sydende Vellyst, men i stor og kæmpe-mæssig Sil; her er ingen Brynde eller smægtende Begjærlighed, men svolmende, sig holtrende Livsglæde, som man kunde tenke at finde den hos en i Øselen af sin Kraft

balstyrig, men i Elfredsstillelsen af sine Ønsker mødtes Gigant. Det er denne Livsglæde, der har gjort Etrurernes Spyd usærlige og slove, der har gjort Forfolgelsen til en Leg og Flugten til en Udstilling af herligt uudviklede Legemer, det er den, der har drejet disse Kroppe i lyftige, overgivne Stillinger og har ladet Angesten under Stemningen over Bloden forsvinde for Nydelsen af Vadets Frished. Her har hans Konst studt sine sjælløse Roser. Men hvor kraftigt udpræget Stemningen end er, saa er dog denne sandselige Vælde ikke bundet til nogen enkelt Art Emne. Man behøver blot at sammenholde som Contrast „Barneværdet“ i München. Hvor er dette Billedet ikke paa en grusom Maade gribende! Det er en Scene fuld af Rædsler og Blod, en Kamp som vilde Dyrer mellem Vædder og ulykkelige Kvinder, som Fortvilelsen har gjort til Tyr. Hvor enkelt Gruppe har en Sandhed, saa paalidelig, som om den var lert af Livet. En af Modrene griber i sin Jammer med Haanden om Morderens Dolk, og Haanden støres i Styrke og syldes med Blod; en anfalder en Væddel med en Tigerindes Knæ; en forsøger at rive Dinen ud paa den Knievend, med hvem hun kæmper om sit Barn; en bider af al Magt Morderen i Armen; en Moder kysser det døde Barn; en fortvivler aldeles, og ikke blot Modrene, ogsaa Bedstemoderne føge forgjeves at værne om de Spæde — forvandledes til Furier kæmpe disse gamle Kvinder som Fortalte; rundt om ligge Barnelig i Dynger, Hunde staar stille og stiller Blodet af de store Blodspøle. Langt borte sees Maria med Joseph og her er det, at Rubbens glade Temperament slipper ud; høit oppe saaer det Lust i en Skare af Engle, der i Skyerne opfører nogle bacchantiske Lustbandse over den hellige Families Hoveder og saaledes give deres Glæde over dennes Frelse tilhæftende. Jeg forstaaer gjenem dette Billedet bedre end for de store Tagstykke, som Rubbens har malt deles sammen med Englers, der er ham saa lig i Konstner-Aland og -Vældie, Tigerinden paa det store Jagtbilledet forsvarer sig som Moderen her. Han holdes af at lade det dyrlige Liv udfoldet sine Kræfter i Kamp. Men han maler hellere Jagt end Krig, og selv hvor han fremstiller Slaget som i „Amazonekampen over Broen“ (i München), gjengiver han ikke deits Alvor, men dets voldsomt bevegede Liv. Han elser kun Krigen som Kamp, ikke som Blodsudgydelse, og han elser kun Kampen som den bedste Motion, der sprænger alle snærende og tyngende Baand. Hvad han i Amazoneslaget har malt er som altid den friske stormende Kraft, den uimodstæelige Vælde i Hart, den blottede Huds Hvidhed og Frished, de blussende Kinders Hædme, de sjælle Bryster og de broadne Vænder, og de Røster, han hørte, medens han malte det, var det glade Kampstrijg, der overdøvede alle Klager. Forladet han det faste Land og maler (som paa Pinakotheket) Folk i en Baad paa Søen, saa sætter han baade Folkene og Søen i den samme Sværflyvning, som ellers Jagt og Kamp. Der er en saadan Modstands Kraft i de høje Bolger, som skyde sig frem mod Baaden, og en saadan Styrke til at bryde enhver hindring hos de herkuliske Mænd, der roe, at man troer at see to paa samme Maade villende Væsener afskyde Overstudet af deres Kraft i Brydning med hinanden.

Jeg hænder intet mærkværdigere Billeder af Rubbens end hans Kermesse, som hænger for Enden af den lange Sal i Louvre. For at forstaae dette Billedet maa man sammenligne det med de andre Fremstillinger af flanderste Gilder f. Eg. med David Teniers' største og bedste Billeder i Dresden. Teniers er en Bondenovelist; hvad han siger er det glade Bondeliv, Dands, Dril, Spil, Folketilhæft og Folkefest. Bulgair Dovialitet, sund Selvstredshed, Munterhed begrundet paa Frihed, Velvære og Lykke, paa en Phlegma, der uden al dum Stolthed er sig selv ganste nok, det er hvad han seer i Bondegilden. Ikke saaledes Rubbens. Han maler ikke paa denne Maade efter det virkelige Liv, han forsøger, griber og udfolder kun ved Hjælp af Virkeligeden den Idee, der undsanges i hans store Natur. Hvad han ved Bondegilden har sagt og seet er mere end Glæden, det er Orgiet og den sandselfe Ustyrlighed; hans Dandere ere ikke Bønder, men Kanibaler. Det hele Billedet larmer og brøler. Bøndene vælte, Kræfter og Hæde gaae istykker, Viændene raabe og Kvinderne hoine, naar deres Dandere løste dem højt i Beiret og svinge dem rundt under brutale Krys og Havntag; Haaret flyver og Øjnene lyse, de vældige Legemer tumle sig i en toileslæss Dands, saa voldsom, som var den fremkaldt af en Tryllefløjte og ikke funde høre op, før de Dandende styrede af Træthed. Her er ikke blot Velvære, som den kan findes hos velhavende og noisonne Huusmænd og Gaardmænd, disse Legemer have aldrig hjædt Sarn, aldrig sat Kræfter til paa Arbeide. De ere omvendt i altfor hoi Grad velnærende. Her er mere end loslæt Munterhed, grov Spog eller plump Forlystelse; Menneskene her have aldrig hjædt Lov eller Ord, ingen Frygt for Straf eller Justits har nogensinde holdt deres dyrlige Lyster i Domme, ingen Moral har funnet trængte ind i deres Hjærters gjenem alt dette Kjæd, ingen Religion har avet dem gjenem Magibud eller Samvittighedsangst. De ere Elementarmennesker tilhøibe, og den Konststole, hvilens Største Meister Rubbens er, har første Gang i Verdenshistorien

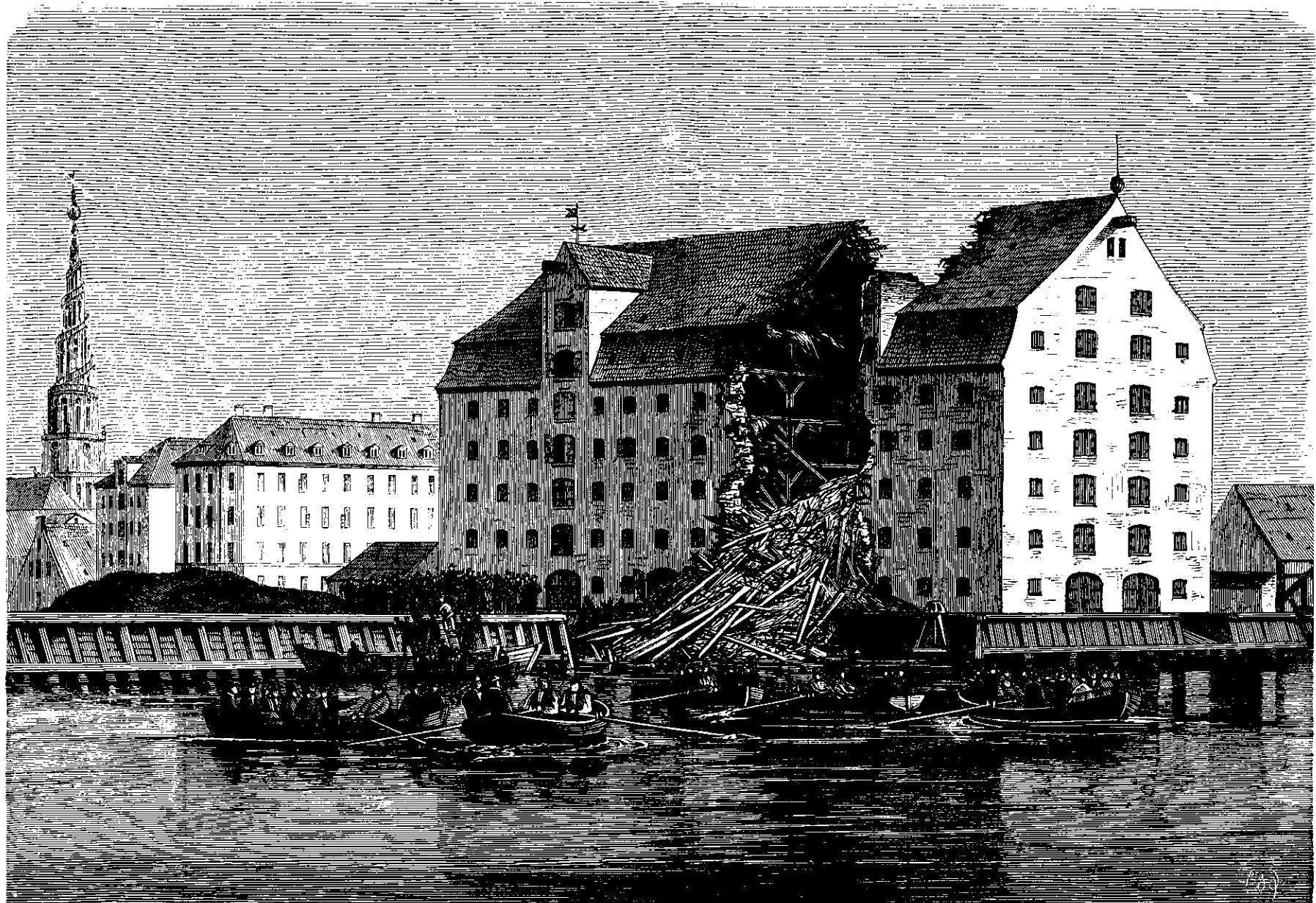
givet dem Form og synligt Udttryk. Og som Rubbens elster det elementaire, animaliske Liv, og ynder at udbrede det hele Knippe af dyrlige Drister og Instincter, som Aandslivet holder bundet og Conveniens holder nede og Samfundet sjuler, saaledes elster og fremstiller han ogsaa, naar han bringer sit Skønhedsideal paa Værredet, allerhelst den frie Nøgenhed. Men hans nøgne Stikkelsers ere ikke afslædte Stikkelsers. Deres Hæder have aldrig lidt Trykt af en Sko, deres Legemer have aldrig været snørte i finevne Klæder, deres Hud har aldrig været unddraget Lysets og Lustens Paavirkning, og dersom disse Stikkelsers hære Klæder, saa ere disse fastede om dem for at Hudsarvens Skønhed kan forhøjes ved det straalende, gule Atlass Glands eller ved Drapperiets røde Farve, men de hære dem hørken af Undseelse eller som Værn mod Regn og Kulde. Rubbens betænker sig, naar det passer i hans Kram, intet Sieblit paa at give Latona, med sine spæde Børn, Apollo og Artemis, paa Armen, den velbekjendte pragtige Atlasteskjole paa, i hvilken de nederlandstke Fruer paa hans Eid gjorde Sigur.

Han respekterer ingen Bedrægt og intet Emne; han vil kun Et: sandseligt fremstille den Idee, der staer ham for Hovedet og fører foran hans Øyne. Han maler Victoria, der udriver Helten af Venus' Arme; men Victoria er endnu hjærdigere, endnu sandseliggere end Venus. Hans hellige Catharina er en bred kolossal, tilbagebøjet knindelig Stikkelse, som staer paa det Hjul, paa hvilket hun led sit Martyrium, men hun forholder sig ikke til Marterredstabet, tænker ikke derpaa; det er en beruset Månenade, som strutter af hjældigt Velvære. Hun saldes Catharina, og hendes Bevægelse er en Himmelssart, med større Hæt burde hun hedde den drukne Lykke paa sit Hjul. Det Kast, den Bridning, der betegner hendes Stikkelse, er den for Rubbens' Figurer eiendommelige, voldsomme Bevægelse. Det er den, som jager alt Skælenstab ud af hans Fremstilling af Glæde eller Vellyst, og det er den samme, som driver al Adel og Høihed ud af hans Stildringer af Videlse og Straf. Hans Svaner, der næbbes paa Maletiet „Abonis og Venus“, ere ikke de Kjærlighedens hjælle Bugle, som man hænder fra de italienske Leda-Billeder, de bugte sig i heftige Bridninger, og de Fordomme, der paa hans mange Dommedagsmalerier skytes ned i Afgrunden, side ikke Straf for Skyld, men vaande sig i paa eengang grusomme og velsigende Væltninger og Falder.

Saa snart Rubbens gaaer udenfor Portraittkonsten, i hvilken hans Evne til at gengive det charakteristiske, reent individuelle Udtryk og fortælle den Enkeltes Historie i hans Ansigts Træk staer uovertruffet, behynder han sig ikke om Andet end at faae sin Yndlingsforestilling frem og lader al Charakteriseren ligge. Naar en moderne Maler vilde fremstille Paris' Dom, vilde han naturligvis først og fremmest strobe ret skarpt og klart at vise den typiske Forstjærlighed mellem den majestætiske Junos, den strenge Minervas og den hennivende Venus' Stikkelse. Rubbens har ikke denne Sorg. Han tager sin sædvænlige store, pragtige, nøgne, flamme Kvinde og maler hende fra tre Sider; seet fra Ryggen hedder hun Juno, fra Sidén Minerva, en face er hun Venus. Ja, hans Dommedagsbilleder — hvis Messias snart som Barn udstrækker Haanden med den frejdige Seitherrreglæde, der er saa underordnet og saa modsat Udtrykket hos „den sigtinstre Madonnas“ Barn, snart som fuldvogen Athlet throner i sit Velbefindende som Verdensdommer — selv disse Billeder ere kun Baastud til at male den ene og samme yppige og store Kvindestikkelse, snart faldende som fordomt, snart stigende som frelst og salig.

Gen af de mange store Uligheder mellem Fortidens Konst og vores Dages beroer paa Forholdet til Emnet; i vores Dage søger Maleten at trænge ind deri, studerer det med national eller med sædelig eller med videnstabelig Interesse som Archeolog, som Digter, som Psycholog eller Historiker, paa Renaissanceiden tog han sit Emne som det forelaa, og gjorde ud af det, hvad han havde Lust til. Heri ligger Forklaringen af hvad der hos de gamle Mesterne undrer og støder Mængden af Bestuere saa stært: Novereensstemmelsen mellem Emnet og Behandlingsmaaden. Thi Emnerne blive, medens Udviklingen foregaaer. Den bøfserdige Magdalene bliver i Tidens Lob fra den angrende Synderinde til den bedaarende Courtisane. En christelig findet Eid afsløses af en hedenst findet, men de bibelste Emner og de eengang vedtagne Legender vedblive at males — kun nu paa hedenst Biis. Denne Mesters Vigeguldighed for Emnet er Nar sag til, at næsten Alt, hvad der i Begyndelsen og Midten af dette Jahrhundreder er strevet om „det hellige Maleti“, fra et æsthetisk Synspunkt er reent studt forbi. Den moderne Maler stræber at trænge ind i sin Gjenstand, forhandler med den og tilsatser kun altfor lidt sin svage Individualitet under Discussionen. Den gamle Mester behandler Gjenstanden cavalierement, som et modstandsloft Organ for hans Idee.

Den sande Konstners afgjørende Egenstab er den, at han ved sin Konsts Midler udtrykker sit Livsideal. Hos den mindre Land er dette Skønhedsideal snovert og begrænset, ikke en Opfattelse, men en enkelt Stikkelse. Han definerer ikke i sin Konst hele Livet, men forestiller sig i en enkelt Form af Skønhed, som Philip

Tuteins Pakhus, „den gamle Grynmølle“, paa Christianshavn, efter Sammenstyrningen den 1te October 1863.

Bouwermann f. Ex. forelæser sig i Hestens. Al Jordrigs Skjønhed har for ham aabenbaret sig i Stikkelse af en Skimmel; han har set den for sig bestandigt, har malt den om Dagen, dræmt om den om Natten, været besat af den som af en Monomani. Paa Dressens Galleri har han alene malt den 70 Gange. Han har malt den gaaende, staaende, galopperende, springende, steilende, paa Horbenene, paa Bagbenene, bunden og fri, i Krig, i idyllisk Fred, græs-sende, ædende, drikende; vi ses den blive sadlet, vandet, badet, ført til Hoppen, udforende alle naturlige Functioner, i Kri-hed, bereden, reden snart af Mænd, snart af Kvinder, snart af en Kvinde og et Barn. Han maler Johannes, der præ-diker i Orkenen, blot for at kunne satte en romersk Ryter op paa dens Ryg. Hans Ideal er snevert, men han har et Ideal af Skjønhed, Adel og Dristighed i denne hollandske skimlede hingst, og man har mere Glæde af en Konstner, som ham, end af Nutidens lærdeste Maler. Men den store Konstner gør ikke som Talentet; han binder sig ikke til et enkelt borneret Ideal, men fremstiller i sin Konst en Idee, udtaler med sin Pensel en ganste ny og oprindelig, men derfor ikke mindre sand Betragtning af Vilbærelsen, der er simpel, enkelt, let at give. Dette er den store Vands dybe Originalitet. Enhver af Vanderne besvarer forskelligt det Spørgsmaal, hvad Livet er. Rembrandt svarer: Livet er Lyset, Livets Kamp er Lysets Kamp, og Livets Tragoedie er det kæmpende, i Hugtighed og Mørke døende Lysets Tragoedie. Leonardo svarer: Livets Kilde og Væsen er en hemmelighedsfuld, gaade-fuld Intelligens; dets høieste Form er den gaadelude Skjønhed som Udtryk for denne Intelligens. Veronese svarer: Livet er en Fest og dets Væsen lægger sig for Dagen paa Over-fladen som Rigdom og Pragt ved det overdaadige Gjekkebud i sjønne Stikkeler med lysende blonde Haar, med en Hud-farve, der staaer i Pagt med Sollyset, med tunge Drapperier af kostbar Brocade, med ædle Stene, med deilig Taffelmusik, med strammerede Valeier, der lyde Gjesters mindste Vin. Michel Angelo svarer: Livet er en Kraft, Gud er den Vældige, Mennesket den Kraftige. Den sande Styrke er ensom. Kraften er kun hvad den er som ensom Kraft, som samlet, concentreret, indadvendt Kraft. Meddelesom er den kun som paa Billedet „Adams Skabelse“, hvor Adam ligger endnu som Beer paa Jordens Udkant og Gud kommer flyvende gjennem Rummet, ledsgaget og baaret af sine Engle, og berører Adams Finger, der slapt hænger ned fra hans matte og tunge Haand, med sin Finger, der er udstrakt i guddommelig Kraft-fylde og Energi. Thi i dette Dieblik faaer Livet som en

elektrisk Strøm fra Gud over i Adam, der vaagnende hæver sit inderlige og veemodige Blif tætnemmeligt imod Gud. Men ellers er hos Michel Angelo Kraften umeddelesom, og Høstelsen af Genomhød forsøges allermest, naar han lader fremmede Figurer træde til, som naar han stiller Genier bag sine Propheter og Sibyler, og disse hverken ses dem, agte paa dem eller meddele sig til dem. Ogsaa for Rubbens er Livet Kraft, men i Modsatning til Michel Angelos indadvendte, lidende, sig selv i Melancholi fortærende Kraft, ses vi her den udadvendte, i Livsglæde og Naturberuusning sig opladende og udladende Styrke. Hvilk en da Rubbens' Definition paa Livet? „Livet er i Kjædel, er Kjædets blomstrende Kraft, og Kjædets Sundhed og Hæppighed er Livets Glæde.“ Men denne dyrisse Livsfylde er ikke hvilende og nydes ikke i epikureisk Rø; Blodet strømmer rast gjennem Værerne, alle Organer virke og be-væges uden Rast, men ogsaa uden Rast, den hele kolossale menneskelige Maskine er sat i mægtig Svingning. Denne Kunstuelse er ikke den høieste — langtsraa, fun en Daare kunde mene det, men den er saa omfattende, saa imponerende, i sin Enghed saa kæmpemæssig, og udført med saa overordentlige Coner og Midler, at den for Bestuerens Bevidsthed for bestandigt knætter sig sammen med Rubbens' Navn. Hans Clever have omformet den deels i Retning af det Skjøne, deels i Retning af det Hækle; van Dyck bringer Rubbens ind under Skjønhedens Lov og Begrænsning, Joerdans er Rubbens, bragt ind under Kjædelighedens og Sandselighedens Overdrivelse; men Rubbens er Geniet, er Opfinderen og Udtaleren.

Allerede den, som endnu ikke hænder Andet af Rubbens end den cyniske Monk paa Molikes Galleri og den med saa utrolig en Energi udførte gamle Ubbed paa Christiansborg, har fornunnet den Magt i Rubbens Pensel, der gør, at man ikke med sin bedste Willie kan blive hans Billeder kvit, naar man eengang har set dem. Man fornemmer den endnu stærkere, naar man, hjemkommen fra en Reise, lader sine Erindringer pasere Revue og føler hvilken Rolle Rubbens spiller i dem. Hans Magt betager, hans Genie over-vælder; selv naar man finder ham afskyelig og oprorende, paatænger han sig imod Ens Willie. Heine sagde et sandt Ord da han strev, at denne nederlandiske Titan havde saa mægtige Vinger, at han naaede Solen, skjænt han havde Sonder af hollandske Øste hængende ved sine Been.

Gg.

Sammenstyrningen af Tuteins Pakhus.

I Torsdags otte Dage hændte her i Byen en Ulykke, som heldigvis ikke medførte noget Menneskelivs Tab, men afstedkom store Vareforraads fuldstændige Ødelæggelse. Bes-givenheden forefalde i Grosserer Tuteins Pakhus, der fra gammel Tid er bekjendt under Navnet „den gamle Grynmølle“ og ligger paa Christianshavn mellem Strandgade, Havnens, Canalen foran Bilders Plads og Dokken. Omrent Klokket ti om Formiddagen hørtes et forfærdeligt Brag, et Par Heste kom farende med Vognen ud ad den aabne Port, og kort efter sigrede Midtpartiet paa en Brede af en Snæs ALEN ned i Grunden. Bygningen har naturligvis efter-haanden lidt under den Maade, hvorpaa den i Varenes Löb er blevet benyttet, da betydelige Vareoplæg her altid have været samlede. Pakhuset var afdeelt i syv Loft; Sammenstyrningen begyndte paa det tredie Loft. En uigjennemtrængelig Røgsky og Støvmasse betog Udsigten, og i et forfærdeligt Chaos laae de forskellige Varer blan-dede mellem hverandre, deels paa Steenbroen, deels i Ca-nalen, hvor et Par med Steentul ladede Bramme knustes af de nedstyrtende Mure. For Dieblikket tjente Pakhuset til Magazin for Sukkeraffinaderiet Phoenix, Grossererne Tutein og Dyrlund, Statsraad Holmblad og Oliemøller Olsen, som der havde Sukker, Korn, Raps og Hørfrø opbevaret. Om Skadens Størrelse kan man endnu ikke have nogen bestemt Menning; men at den vil naae henad en halv Million Rigsdaler, synes at være ubenfor al Trov.

Oplesning paa Gaarden i Nr. 471:

Tirader — ti Mader.

Oplæst af Dame Theodora, Mille i J., Frederik B. Ge i Be.
Oplæst paa Vers af Div.

Vode.

Statraad Mendel Levin Nathanson, R. af D., D. M., sochen i en Karriere Redacteur af „Berlingske Tidende“, † 6 October, næsten 88 Åar. (Hans Portrait og Biografi findes i vort Nr. 103.) Dr. August Ferdinand Möbius, astronomist Professor i Leipzig, † 26 September, 78 Åar.
General Pavie, Marquis af Novaliches, † 1 October af de Saar, han sit under Angrebet paa Broen ved Alcolea.

Udgivet af Forlagsbureauet i Kjøbenhavn.

Aldag til Illustreret Tidende.

→ Søndagen den 11. October 1868. ←

Ugens Politik.

Den 8de October 1868.

Rigsdagen aabnedes Mandagen den 5te October af H. M. Kongen med en Throntale, der har fundet Gjenklang ikke blot overalt i Danmark, men ogsaa udenfor Kødrelandets Grænser. Kongen udtaler med Folkerepræsentationens varme Tillslutning sin Forvisning om, at Rigsdagen deler hans Glæde i Anledning af Kronprinsens Fortolknings med Kongen af Sverig og Norges Datter, Prinsesse Lovisa. Han erklærer, at Landets indre Tilstand i enhver Henseende er tilfredsstillende, og at den private Virksomhed med Statens Bistand udviller Landets rige Hjelpe-midler, medens han dog tillige bebudet en Stat, der nærmest er bestemt til at dække de betydelige Udgifter til Forsvars-væsenets Ordning. Med Hensyn til det nordsslesvigiske Spørgsmaal figer Throntalen: „De fortrolige Forhandlinger, som den kongelige preussiske Regering allerede for længere Tid siden havde aabnet med Os om en Udførelse af den i Pragfredens Artikel 5 bebuldede frie Afstemning af Beboerne i Nordsslesvig, have hidtil ikke ført til noget Resultat. Vor Opfattelse af, hvad Retfærdighed og begge Staters velfor-staaede Interesse fordre i denne Sag, er uforandret den samme, og Vi maae ansee det for Vor første Pligt, ikke at medvirke til nogen Afgjørelse, som, uden at tilfredsstille Be-folknings Trang, kunde berede Riget fremtidige Vanskeligheder ligeoverfor en Stat, med hvilken det er Vor Ønske at bevare et oprigtigt venstabeligt Forhold. Vi holde Os over-beviste om, at den kongelige preussiske Regering ikke kan andet end bælde disse Hensyn, og Vi haabe, at det vil kunne lykkes, paa denne fælles Erfjendelse at begrunde den saa længe imødekomne Overenskomst.“ Det figes ikke, hvor-paa dette Haab støtter sig, og naar man læser Erklæringen i Grev Bismarks Organ, „Nord. Allg. Zeitg.,“ i Anledning af Throntalen, kommer man let til den Erfjendelse, at Haabet kun er svagt, og at Udtalelsen snarest maa betragtes som en Tilkjendegivelse af, at det reiste Krav fastholdes fra dansk Side. Det nærværende Blad kommer etter med den samme Instruktion, at de danske Lovs ikke skal være til-stækkelige til at yde alle danske Statsborgere, hvilket Sprog de end tale, kraftig Beskyttelse, sjældt de i Danmark bo-siddende Tydsler alt for længe siden høit og lydeligt have erklæret denne Insinuation for Usandhed. Det blues ikke ved at sige: „Saavidt man kan sluttet af de noget ubestemte Antydninger i Throntalen, maa man formode, at der er Tale om de Beskyttelsesgarantier, som skal gives den tydste Befolknings, der maaette blive afstaet tilligemed den danske, og Nødwendigheden af disse Garantier har den danske Partihistorie desværre kun fillet i et altfor klart Lys.“ At der i Pragfreden set ikke er Tale om flige Garantier, er naturligvis ikke nogen hindring for en Politik, der betragter Magt og Ret som ensartede Begreber.

I Frankrig have de officieuze Blade energist sluttet sig til den danske Regerings i Throntalen udtalte Ansuelser, og de benytte Lejligheden til at minde om, at den spanske Revolution ikke har forandret den politiske Situation, og at Frankrig, sjældt det ønsker at bevare Freden, dog betragter de bestaaende Tractater som en Garanti, „der ikke ustraffet kan trænges“. •La Patrie• fremhæver i Anledning af Throntalen, at Frankrig selv vil respektere Pragfreden, men at det paa samme Tid vil væage over, at den ikke bliver trængt af nogen anden Magt, og •La France• figer: „Rigsdagens Abning har givet Kongen af Danmark Lejlighed til at fastholde sin Regerings Fortolknings af Pragtractatens 5te Ar-

titel med Hensyn til den nordsslesvigiske Befolknings frie Afstemning. Denne Fortolknings, som ikke falder i Preussens Smag, er endnu ikke blevet billigt, og de indledeede fortrolige Underhandlinger have hidtil ikke ført til noget Resultat. Kongen af Danmark mistivler dog ikke om at formaae den preussiske Regering til at gaae ind paa den eneste Afgjørelse, der baade staar i Samklang med Retfærdighedens Fordringer og de to Staters velforstaade Interesser“. Og i en senere Artikel, som er et Svar til „Nord. Allg. Zeitg.,“ figer •La France• uden Omsvo: „Dersom der er Nogen, der har lagt beklagelsesværdige Hindringer i veien for Losningen af det slesvigiske Spørgsmaal, saa er det ikke Danmark, man maa bestynde derfor, men Preussen.“

General Prim har holdt sit Indtog i Madrid i Spidsen for Tropperne fra Andalusien, der havde lejet sig om Hovedstaden, og han blev modtaget med Begeistring. Her foreendant han Marskalk Serrano, hvem Generaljuntaen provisorisk havde forlenet med den ypperste Magt. Spaniens forhenværende Gesandt i Paris, Olozaga, der var blevet opfordret af Serrano til i forening med ham og Prim at danne en provisorisk Regering, har negtet at efterkomme denne Opsordning, og Triumviratet er saaledes endnu ikke fuldstændigt. Forbindelsen mellem Prim og Serrano har dog fort til Dannelsen af et Ministerium, og Halvszen er idemindst midlertidig valgt. Rosigheden vil vel heller ikke blive forstyrret, for den fremtidige grundlovgivende Forsamling tager fat paa det saa mislige Spørgsmaal, hvilken Regeringsform det spanske Folk for Fremtiden skal vælge, og dersom man vælger den monarkiske, hvem der da skal være Spaniens fremtidige Hærfører. Her er det Skær, hvorpaas man let kan strande, da Partierne kun ere enige med Hensyn til det ene Punkt, at det skal være forbudt med Bourbonernes Herredømme. De militaire Ledere synes for Dicibilitet tilsvende til, i Overensstemmelse med den i Cadiz udfærdigede Erklæring, at give Folkesouverainiteten Tid til at kundgøre sin Willie.

Paa Thronecandidater har man dog ingen Mangel; Listen er allerede nu meget lang, den bestaaer af Prinds Alfred af England, Prinds Amadeus af Savoyen, Hertugen af Montpensier, Kongen af Portugal, Kongen af Belgien, Prinds Napoleon og Prinds Achille Murat.

Den landsflygtige Dronning Isabella har nedlagt en i et lidenslæbeligt Sprog affattet Protest mod Revolutionen i Spanien. I denne Protest antyder hun, at hun endnu venter Bistand af sin høje Allierede, de franske Keiser, og paadrager sig saaledes en ny Ydmygelse, idet den spanske Regering, der med paafaldende Over kundgjor sit Forsæt ikke at blande sig i Spaniens indre Unliggender, lader •L'Etandard• erklære, „at den eneste Allierede, som Frankrig kan have med Hensyn til de spanske Unliggender, er selve den spanske Nation, repræsenteret af den Regering, som den maaette vælge.“ Med Hensyn til den forjagne Dronnings Protest figer •L'Indép. Belge•: Ulykken har altid Ret til Agtelse, selv naar Agtelsen er mindre fortjent end Ulykken. Men naar en Dronning, der bukker under som en Gjenstand for Alles Hæd, udtaler sig paa en bitter og hædefuld Maade, fremstiller sig som et Dydsoffer og Ihændehaver af alle Wrens og Moralitetens Traditioner, er det umuligt at forglemme, at man selv paa hendes Flugt har seet hende reise i samme Vogn som hendes Gemal og hendes — Intendant, med hendes Barn og hendes Skriftefader, der uden Evolv vel-signer dem i Blæng. Saavidt man, enten man vil eller ej, den Sætning i Kundgørelsen, „at Revolutionen griber forstyrrende ind i Familieforholdet, trænger Arnens Hellighed og kæeler al Dyd og Kædrelandskærlighed.“ Man fristes

til at troe, at Roserne ere fordelede i den kongelige Caravane saaledes, at Kongen repræsenterer Familien, Marforio Arnens Hellighed, Dronningen Dyden og Pater Clarets Kædrelandskærligheden. Dovrigt er Egdronningen, der ikke med-tog Kroniamanterne, i sin Landsflygtighed forbleven i Besiddelse af den gyldne Rose, som hun har saet af Paven paa Grund af sin rene Vandel, hvorfor hun ogsaa i sin Kundgørelse mindes den hellige Fader med Tætnemlighed.

Greven af Montemolin, der havde nærmest sig Spaniens Grænser, for at anstille Forsøg paa at gjenereobre sine Forfædres Throne, er vendt om, uden at foretage Noget. Man paastaaer, at Carlisterne selv have raadet ham til at bortfjerne sig, fordi de mene, at hans Tid endnu ikke er kommen. Paa Slotet i Pau, hvor Dronning Isabella opholder sig, gjor man sig endnu steds Haab om, at Prinsen af Asturien skal komme til at afsætte sin Moder. Man begynder alt at intriguere til hans Gunst, og i Revolutionens Leir betragter man den Omstændighed, at saamange af det gamle Dynasties Tilkængere med Tilsidesættelse af deres egen Bærdighed stille sig til den nye Regerings Raadighed, som en Frugt af disse Intriguer.

I folge •La France• opholder Benedetti sig i Paris efter at være vendt hjem fra en Udflygt til Corsica, og man veed endnu ikke, naar han efter vil begive sig tilbage til sin Post i Berlin. — I Begyndelsen af denne Ille vilde man vide, at de franske Kamre allerede skulle sammentræde i November Maaned, men nu forsikrer man med Bestemhed, at de først ville blive indkaldte i Begyndelsen af næste År.

I Tyskland er der ikke foregaet Noget, der har Krav paa særlig Interesse. Naar vi have sagt, at man i Berlin forbereder sig til Kamrenes forestaaende Abning; at en af Polakker fra Gallizien bestaaende Deputation i disse Dage har begivet sig til Wien for at bevege Keiseren til at afsætte det paa Grund af Landdagens Optreden forhalede Besæg i Gallizien, og at den mecklenburgske Regering har ifinde at forelægge Kamret et Lovforslag, sightende til at omforme den lovgivende Repræsentation saaledes, at Borger- og Bondestanden ville faae Adgang til Parlamentet, have vi omtalt Alt, hvad der forthener Lovernes Opmærksomhed.

Man tilslægger Ruslands Rætter den Hensigt, at forene de polske Provindser paa den venstre Weichselbred under en fælles Regering og at incorporere de paa høje Side af denne Blod liggende Provindser i de tilgrændsende russiske Gouvernementer. Saaledes vil det sidste Spor af Polens Selvstændighed blive udslættet.

Den Omstændighed, at adskillige tyrkiske Präster og Embætsmænd pludseligt ere blevne fængslede, har givet Anledning til Rygget om Opdagelsen af en vidtforgrenet Sammenførgelse mod Sultanens Regering. Dette Rygte har fremstaldt nogen Bevægelse i Constantinopel, men hidtil hvil der et tykt Slør over denne Sag, der især syskelsætter den offentlige Mening, fordi flere af de fængslede skulle staar i Forhold til visse Medlemmer af Sultanens Famille. Ifolge Meddelelser fra Wien, der dog ikke ere aldeles paalidelige, skulle det saakalde „unge Tyrki“, i Spidsen for hvilket Hazyl Pacha staar, have indgaaet denne Sammenførgelse, hvil Formaal det var at styrte den nærværende Sultan og sætte hans Neveu, den eventuelle Kronprinds, Murad Essendi, paa Thronen. Blandt de fængslede Personer findes græsste, ruske og østerrigste Undersætter.

M.

Charade.

Naar mit Første er træt, og mit Sidste er blødt,
Paa mit Hele kan hoiles saa godt.

Bekjendtgjørelser.

Paa den Gyldendalske Boghandels Forlag er idag udkommet:

Smaastykker

af Bjørnstjerne Bjørnson.

3die Udgave.

Inhold: Min første Fortælling (Thronet). — Ej saarleg Friugt. — Faderen. — Ørneredet. — En glad Gut. — Mellem Slagene (Skuespil i 1 Akt).

Pris: 72 Sk.

I alle Boglader faaes:

Lindbergs Bibeloversættelse.

2den Udgave.

Heftet 5 Rd. 48 Sk.; indb. 6 Rd. 80 Sk. à 9 Rd.

Forlagsbureauet i Kjøbenhavn.

Udkommen er og faaes i alle Boglader:

Album til Postfrimærker

med Fortegnelse over de forskellige Landes BREV- OG COUVERTMÆRKER.

(udstede i Aarene 1840—1867).

Anden forøgede og forbedrede Udgave.

Elegant cart. pris 1 Rd. 32 Sk.

Chr. Falkenbergs Boghandel,
St. Kjøbmagergade Nr. 17.

Forelebig Prisnedsættelse.

Af Fortegnelsen, som udleveres gratis i enhver Boglade, fremhæves:

Gjessing, Frederik d. VI's Regjeringshistorie, (3 Rd. 32 Sk.) 1 Rd. 48 Sk.

— Christian d. VIII's Regjeringshistorie, (2 Rd.) 1 Rd. Grundtvig, Græsh og nordisk Mythologie, (1 Rd. 64 Sk.) 1 Rd. H. P. Holst, den lille Hornblæser, (64 Sk.) 40 Sk.

— Fortællinger og Sagn, (1 Rd.) 48 Sk.

— Sicilianske Skizzen og Noveller, (1 Rd. 40 Sk.) 48 Sk. Bloch-Suhr, Skilles og mødes, (3 Rd. 72 Sk.) 1 Rd. 32 Sk. Tholuek, Udvælgte Prædikener, (4 Rd. 24 Sk.) 2 Rd.

Weber, Verdenshistorie, (3 Rd. 72 Sk.) 1 Rd. 48 Sk.

Otto Schwartz' Efterfl., (Pilestræde 40).

En dygtig Musiker ønsker nogle Timer besatte; man henviser sig hos C. C. Løse, Gothersgade Nr. 11.

Wilhelm Prior's Boghandel

anbefaler i største og eleganteste Udgav:

Psalmebøger

fra 64 Sk. til højere Priser. Navn paatrykkes gratis.

48. Store Kjøbmagergade, 48.

ved Siden af den Kgl. Porcellainsfabrik.

Tobakker fra L. Bønnelyckes

Fabrik i Fredericia

anbefales saavel en detail som til videre Forhandling fra Hovedoplagent i Kjøbenhavn ved H. A. Møller, Krystalgade Nr. 18.

Fredericia 1868.

L. Bønnelycke.

Østergades Materialhandel.

Kryderier og andre Husholdningsartikler.

Chocolader og andre Delikatesser.

Alle Sorter Svampe.

Indenlandske og fremmede

Parfumer.

18. Østergades Materialhandel. 18.

Emil Sporré's Svampelager,

Hjørnet af store og lille Regnegade Nr. 1, har efter modtaget en ny Sending af Toilet- og Vadske-svampe, samt Vogn- og Badesvampe, alle prima Vare til billige Priser. Ordre til Provindserne effeuctueres mod Postsukud.

Abonnement paa Illustreret Tidende, Tiende Aargang,

der er begyndt med Nr. 471, som udkom den 4de October 1868, modtages i alle Boglader og paa samtlige Postkontoirer i Danmark, Norge og Sverig for 2 Rd. Kvartalet, frit leveret.

I de tydske Stater modtages Abonnement paa Postkontoirerne, og Prisen forhøjes kun med den tydske Postafgift. For det øvrige Udlund skeer Forsendelsen bedst under Korsbaand, hvormed er forbunden Forudbetaling i Kjøbenhavn, og hvorom nærmere Aftale træffes med Boghandler Gad, Vimmelskaftet Nr. 32. Paa denne Maade leveres Tidenden i Storbritanien og Belgien for 10 Rd. aarlig; i Frankrig, Spanien, Schweitz, Italien over Frankrig, Holland for 12 Rd. aarlig; samt i Grækenland for 20 Rd. aarlig. Til de oversæiske Lande skeer Korsbaandsforsendelsen 2 Gange maanedlig, og Prisen retter sig efter Forholdene, f. Ex. Nordamerika 13 Rd., Sydamerika 14 Rd. 48 Sk., China og Australien 13 Rd. 64 Sk. aarlig.

FORLAGSBUREAUET I KJØBENHAVN.

(O. H. Delbancos. G. E. C. Gad. F. Hegel. C. C. Løse.)

Paa Undertegnede Forlag er nylig udkommet og faaes i alle Nordens Boglader:

Huusmoderen.

Nogle Alvorsord til Kvinder af en Kvinde, efter Miss Muloch. 16 Sk. heftet i Omslag.

I Fyens Stiftstid. omtales denne Bog saaledes:

Hvad vi allerede tidligere have rost ved den berømte engelske Forfatterindes Afhandlinger om det huuslige Liv, finder ogsaa i fuldt Maal Anvendelse paa denne lille Bog, som med Alvor og Kjærlighed aabenbarer os Grundene til de mange Brøst og Skrøbeligheder i Familielivet, hvilke det især er Huusmoderens Pligt at raade Bod paa. Vi anbefale derfor alle Huusmedre denne vakre lille Bog og føle os forvissede om, at enhver retskaffen Kvinde vil yde Forfatterinden Tak for disse hendes Alvorsord i en saa vigtig Sag. Bogen er godt oversat og smukt udstyret; Prisen, 16 Sk., er billig.

Den Hempelske Boghandel.

Danske

Stearinlys Nr. 1 à 2 Mk. 14 Sk. pr. Pund, Stearinlys Nr. 2 à 2 Mk. 12 Sk. pr. Pund, fortinlig Qualitet hvide og meget drae, naar 8 Pd. kjøbes gives 2 Sk. Rabat pr. Pund, anbefales fra Hovedoplagent i Krystalgade Nr. 18 hos Urtekrammer H. A. Møller.

Ordres til Provindserne expedieres prompte pr. Comptant og i god Emballage.

Aarsabonnenter paa "Illustreret Tidende", tegnede fra 1ste October d. A. i

J. Hansens Boghandel i Odense,

erholder en med Lærred overtrukken Papirulle, hvori Bladet kan forsendes uden at krefles eller paa anden Maade beskadiges.

Paa den Gyldendalske Boghandels Forlag er ud-kommet:

Den danske Husmoder,

en Veileding for mindre Husholdninger paa Landet.

Indhold: Tjenestefolk, Husorden, Husmoderen, Folkenes Mad, Sygepleie paa Landet, Bagning, Brygning, At brygge Eddike, Mælkevæsenet, Vask og Strygning, Uldens Anvendelse til Husbrug, Herrens Anvendelse og Behandling, Faareklipning og Lammeslagning, Gaase-slagning, Kvægslagning, Svinerslagning, Lysestøbning, Haven, Sylting, Træfrugt, Ribsvin, Bier, Honning, Vox og Mjød, Hamp.

Pris: heftet 28 Sk.; i Papbind 36 Sk.

Paa mit Forlag er ud-kommet:

Alexander Vinet:

Taler over forskellige religieuse Emner, oversatte af W. F. de Coninck. 80 Sk.

O. H. Delbancos,
Søvgade 20.

Barlemmer-Hyazinther

og andre holl. Blomsterlæg — kun udsøgte Varer — anbefales fra mit Blomsterudsalg, Kronprinsensgade 6.

J. Olsen.

Prisfortegnelse forsendes franco, for Emballage be-regnes intet.

Livrente- og Forsorgelses-

Anstalten, under Garanti af den danske Statskasse.

I denne Anstalt erholdes:

1. Forskjellige Slags Livrenter fra 5 Rd. indtil 1000 Rd. aarlig; derunder Alderdomsforsorgelser.
2. Forskjellige Slags Overlevelsrenter, ved hvilke en Person som Forsorger kan efterlade Overlevelsrenter indtil et samlet Beløb af 2000 Rd. aarlig, dog saaledes, at en enkelt Forsørget ikke kommer til at opbere mindre end 5 Rd. eller mere end 1000 Rd. aarlig.

Overlevelsrenter kunne erhverves enten ved Kapital-Indskud eller ved aarlige Indbetalingar.

3. Opsatte Udbetalinger ligeledes fra 5 Rd. indtil 1000 Rd. een Gang for alle, anvendelige f. Ex. til Udstyr. — Erhvervelsen skeer ved Kapital-Indskud eller ved Præmie-Betaling i et bestemt Antal Aar.

Alle Indbetalingar erlægges i Rigsment til Anstalts henværende Kasse, Udbetalingerne kunne ogsaa gjøres ved de kongelige Amtstuer.

Planer, Tariffer og Blanketter udleveres gratis paa Anstalts Bogholder-Contoir, Havnegade Nr. 23, aabent hver Søgnedag Kl. 10—4.

Sammenlignende Oversigt imellem 3die Kvartal 1867 og 1868 med Hensyn til de til Livrente- og Forsorgelses-Anstalten gjorte Indskud (Kapital eller Præmier) og de fra samme udbetaalte Forsorgelser.

Anstalts frivillige Afdeling.

Indtægt.

3 Kvartal 1867. 3 Kvartal 1868.

For Livrenter af alle Slags 17177 Rd. 74 Sk. 19315 Rd. 36 Sk.

For eventuelle Overlevelsrenter, saavel nye, som i Præmier for tidligere udstede Policer 58948 — 61 — 54973 — 90 —

Tilsammen 76126 Rd. 39 Sk. 74289 Rd. 30 Sk.

Udgift.

Livrenter af alle Slags . . 11178 Rd. 60 Sk. 10624 Rd. 86 Sk.

Actuelle Overlevelsrenter 24306 — 41 — 25801 — 5 —

Tilsammen 35485 Rd. 5 Sk. 36425 Rd. 91 Sk.

Anstalts pligtige Afdeling.

Indtægt.

3 Kvartal 1867. 3 Kvartal 1868.

For lovbefaledes Enkepen-sioner 39682 Rd. 9 Sk. 42416 Rd. 49 Sk.

Udgift.

Lovbefaledes Enkepensioner 14269 Rd. 30 Sk. 15693 Rd. 53 Sk.

Livsforsikrings-Anstalten

i Kjøbenhavn, under Garanti af den danske Statskasse.

I denne Anstalt kunne Forsikringer tegnes fra 100 indtil 1000 Rd. enten

1. paa Livstid, eller
2. paa et vist selvvalgt Aaremaal, og da paa en af følgende 2 Maader:
 - a) Forsikringssummen udbetales kun, naar den Forsikringskredse dør i Løbet af Forsikringstiden, eller
 - b) Forsikringssummen udbetales ogsaa naar den Forsikringskredse overlever Forsikringstiden (Forsikringer med Udbetaling i levende Live).

Erhvervelsen skeer enten ved Kapital-Indskud eller ved aarlige Premier.

Alle Indbetalingar erlægges i Rigsment enten til Anstalts henværende Kasse eller til Agenterne i Provindserne, hvor saadanne findes ansatte; det sidste kan dog kun skee efter Anmeldelse hertil.

Planer, Tariffer og Blanketter udleveres gratis paa Anstalts Bogholder-Contoir, Havnegade Nr. 23, aabent hver Søgnedag Kl. 10—4.

Sammenlignende Oversigt

imellem 3die Kvartal 1867 og 1868 med Hensyn til de til Livsforsikrings-Anstalten gjorte Indskud (Kapital eller Præmier) og de fra samme udbetaalte Forsikringssummer.

Indtægt.

3 Kvartal 1867. 3 Kvartal 1868.

For livsvarige Forsikrin-ger, saavel nye, som i Præmier for tidligere udstede Policer . . . 64138 Rd. 69 Sk. 65497 Rd. 59 Sk.

For korte Forsikringer, saavel nye, som i Præmier for tidligere udstede Policer . . . 2099 — 53 — 2129 — 55 —

For Tillægspræmier * — * — 8 — 74 —

Tilsammen 66238 Rd. 26 Sk. 67635 Rd. 92 Sk.

Udgift.

3 Kvartal 1867. 3 Kvartal 1868.

Forsikringssummer efter Policer paa livsvarige Forsikringer 60300 Rd. * Sk. 39200 Rd. * Sk.

Forsikringssummer efter Policer paa korte For-sikringer 700 — * — 4000 — *

Tilsammen 61000 Rd. * Sk. 43200 Rd. * Sk.

Egte Angostura Bitter

fra Dr. Sie